

Ч. 9. ЖОВТЕНЬ 1982

No 9 OCTOBER 1982

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XXXIX ЖОВТЕНЬ 1982

OCTOBER 1982 Vol. XXXIX

Вітаємо учасників Жіночої конференції	1
У. Л. Хто ми? Куди прямуємо?	1
Л. Дражевська. Невже П. Холодному 80 років?	2
Н. Холодна. Перед нічю. А тюльпани квітнуть	3
Продовження	5
У 40-ліття УПА	6
С. Кириченко. Допоможіть	7
Вітаємо з уродинами	8
Український Музей	9
М. Тарнавська. Театральні і життєві дороги Й. Гірняка	10
Й. Гірняк. Спомини (уривок)	12
С. Н. Заручини колись	13
В. Лесич. Виструнчується графіка. Не кружляйте	14
С. Кузьменко. Емігрант . М. Семенко. Осіння Симфонія	14
О-КА На порозі нового року	15
Практичні поради Наталки	15
Тільки між нами і телефоном. П. Калинович А що важливіше для ваших дітей	16
Вісті з Централі	17
50-ліття 28-го Відділу, Ньюарк-Ірвінгтон	18
СФУЖО	27
Our Life	29
Наші ґрадуантки	32
Вишивка. Ювілейні сукні	33
Наше харчування. Л. Гриців. Салати	34
Хроніка Округ. Чікаго	35
Відділи поза Округами. 17-ий Відділ	39
Дописи Відділів і Округ	40
Посмертна згадка. Замість квітів	41 44
Нашим малютам	42
Річні збори	обкл.

ГОЛОВНА УПРАВА СУА РЕДАЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ "НАШОГО ЖИТТЯ"
108 Second Ave. Редакторка Уляна Любович
New York, N. Y. 10003 Tel (212) 674-5508
Tel. (212) 533-4646

Український Музей — 203 Second Ave., New York, N. Y. 10003 Tel. (212) 228-0110

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня
Редактор — Уляна Любович
Редакційна колегія: Світлана Андрушків, Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любова Волинець. Англомовні сторінки ред. А. Г. Савицька
Мовна редакція — Наталя Лівницька-Холодна.

На обгортці. Петро Холодний. Квіти. Темпера.
Cover illustration. Petro Cholodny. Flowers. Tempera.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices".

Copyright 1982 Ukrainian National Women's League of America, Inc.
International Copyright Secured — All Rights Reserved
Made in U. S. A.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА

Іванна Рожанковська — голова
Теодозія Савицька — 1-ша заступниця
голови
Марія Томоруг — 2-га заступниця голови
Лідія Гладка — 3-тя заступниця голови
Наталія Даниленко — 4-та заступниця
Анна Дидик — протоколярна
секретарка
Марія Савчак — кореспонденційна секре-
тарка
Розалія Полці — англомовна секретарка
Ольга Літепло — касирка
Іванна Ратич — фінансова секретарка
Ольга Гнатейко — вільний член
— вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Марія Крамарчук — організаційна
Оксана Ленець — культурно-освітня
Любов Волинець — музейно-мистецька
Марта Данилюк — виховна
Анна Кравчук — суспільної опіки
Ірена Качанівська — касирка суспільної
опіки стипендій
Ірена Чайківська — пресова
Ірена Куровицька — зв'язків
Марта Федорів — зв'язків
Людиса Сакс — статуюва

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ольга Муссаковська — голова
Ірена Кіндрачук, Леся Гой — членки
Евгенія Новаківська
Ростислава Яхницька — заступниці

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ліда Колодчин — Дітройт
Ростислава Матла — Філадельфія
Лідія Магун — Нью-Йорк
Іванна Мартинєць — Північний Нью Йорк
Ірина Чайківська — Нью Джерзі
Надія Дейчаківська — Округа Огайо
Евстахія Струтинська — Чікаго
Анна Любинська — Нова Англія
Тетяна Дурбак — Південний Нью Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
Notting Hill Gate, London W 2

АВСТРАЛІЯ:

"Library & Book Suppyk"
16a Prospect St.
Gleroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovych
c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2.
France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 Munchen 5, Rumfordstr. 21

Союзівка, 2-го жовтня 1982 року

Вітаємо учасників Жіночої Конференції "Українська Жінка у Двох Світах"!

Надіємося і бажаємо, щоб зустріч на Союзівці 2-го і 3-го жовтня 1982 року зблизила і об'єднала учасників під спільним знаменником:

*любови й пошани до минулого, пізнання сучасного і запалу до праці для майбутнього
нашої Батьківщини, громади і родини.*

Бажаємо усім провести цю зустріч у гарному настрої, з доброю волею зрозуміти один одного!

Бажаємо усім, щоб відїхали збагачені новими ідеями і напрямними та із запалом до праці!

На все добре!

Екзекутива Союзу Українок Америки

ХТО МИ? КУДИ ПРЯМУЄМО?

Час пливе. Світ змінюється. Особливо різкі й далекоїдучі зміни принесло ХХ століття. Це стосується не тільки політичної, соціальної чи правової ситуації людини. Відкриття у різних ділянках науки й техніки внесли багато нового навіть у домашнє господарство. Що ж тоді говорити про медицину, промисел, рільництво, стратегію, будівництво, комунікацію тощо. Але ж чи став світ від того більш досконалим, кращим?

У швидких перемінах, серед нових, інколи притягаючих зовнішніх змін, можуть згубитися, потонути правдиво людські, суттєві вартості, ідеали й цілі.

Життя людини, у другій половині ХХ століття, хоч назовні ніби вигідніше, більш розкішне (хоч не на цілій земній кулі), насправді стало більш скомплікованим. Воно ставить перед людиною щораз то нові проблеми. Особливо складною стала ситуація жінки. Враз із признанням їй прав (не всюди і не однаково) постали нові привілеї, обов'язки, а з тим теж відповідальності. Поширилось коло життєвих можливостей і завдань жінки, отже життя стало складнішим.

Це що турбує жінку у сучасному світі, для українки в'яжеться ще з додатковими завданнями, отже й питаннями на які треба знайти розв'язку. Це стосується всіх українських жінок незалежно від цього з якої "хвилі" еміграції походять вони чи їхні батьки.

Загальні суспільні, політичні чи технічні зміни, які нібито призначені на покращання життя людини, можуть придавити її. Вони наче морські хвилі втягають людину в світовий крутіж, в якому губить вона свої окремі індивідуальні чи групові прикмети, потапаючи у загальному безособовому морі. Не тільки на цьому континенті, але по всьому світі справа ідентичності людини стає особливо важливою. Українська чесна людина не тільки хоче заховати своє власне обличчя, пізнати й зберегти та плекати національну духовість, вона не хоче й не може забувати про країну предків, поневолену батьківщину. Хоче знайти найкращу дорогу якою треба йти, щоб погодити усі, інколи на позір суперечні течії.

Як жити й працювати для добра своєї родини, спільноти, батьківщини, але теж для власного росту. Але ці питання важко самому розв'язати, важко знайти точну і зобов'язуючу відповідь.

Кожне покоління дає свій вклад у життя спільноти. Воно, можливо, має інші погляди на те що важливе, а що другорядне. Молодецький запал, свіжість погляду, нові методи повинні нести поступ світові, чи навіть ближчій спільноті. Але не можна йти вперед не оглядаючись на пройдений шлях і здобутки попередніх поколінь. Коли б від віків кожне покоління починало все від себе, ми все ще були б на рівні примітивних племен. Тож заки вирушаємо в дорогу погляньмо, який шлях уже пройдено і де ми стоїмо. Нема ж бо майбутнього без минулого і сучасного.

Союз Українок Америки має свої цілі, організаційну схему, методи праці. Його членки різного віку, з різних професій, різних прошарків суспільності. Проект Жіночої Конференції підніс СУА не для своїх цілей, але на те, щоб ширші круги жінок, не тільки членок СУА, а й не тільки жінки, з різних поколінь, професій, прошарків з'ясували своє становище до батьківщини, а теж до тих проблем з якими вони, як українки зустрічаються, які їх турбують і цікавлять. Можна сподіватися і надіятися, що учасники розїдуться по всіх закутинах світу збагачені новими ідеями, плянами і напрямними, але теж з почуттям, що вони не одинокі, не осамітнені. Напевно поставнуть нові, цікаві зв'язки між тими, що їх єднає спільне коріння і які хочуть жити повноцінним життям людини, яка знає хто вона, яка її ціль і як до неї прямувати.

Вільний світ у якому живемо дає нам можливість свobodно плекати нашу духовість, пізнавати спадщину. А без пізнання предмету любови, не можна його на правду, глибоко любити. У цьому вільному світі маємо можливості працювати не тільки для ближчої спільноти, але теж для далекої в просторі, але близької нам душевно батьківщини. Якраз ця свобода притягла до цієї країни нас чи наших батьків і дідів. І цю свободу ми обов'язані використати не тільки для особистої вигоди, але для загального добра.

У. Л.

НЕВЖЕ ПЕТРОВІ ХОЛОДНОМУ 80 РОКІВ?

Чекаючи автобусу на велелюдній вулиці Нью-Йорку, я дивлюся як росте хмародряп, а думаю, що написати про Петра Холодного з нагоди його 80-ліття. Бачу, що два нижні поверхи хмародряпа уже облицьовані палевим вулканічним туфом з Італії, а вище — залізний скелет, стримлять вгору сталеві бруси і невідомо скільки поверхів буде. В голові Холодний, бо редакторка прохає дати хоч коротеньку нотатку до його ювілею. А хіба ж це моя справа? Про нього повинні писати мистці і мистецтвознавці, монографію треба видати.

Недавно я була у Холодних в Йонкерсі, вже після того як обом пішов дев'ятий десяток. На білих стінах їх приміщення картини мистців трьох генерацій родини. Один з творів Петра Холодного старшого зображує Петра молодшого в уніформі старшини Української Армії; безліч творів цього Петра — ікони, пейзажі, натюрморти, портрети людей і жуків; краєвид Андрія Харини, внука Холодних.

На столику Наталі Андріївни купи рукописів — вірші. Сказала, що останні її вірші нав'яні спогадами. Я прочитала той, що починається словами, взятими з поезії Богдана Бойчука — "Десять дім стояв, а може й не стояв".

Наталія і Петро Холодні в день народження Наталі 15-го червня 1982 р.

Natalia and Petro Cholodny on the birthday of Natalia, June 15, 1982.

Картини Петра Холодного на стінах їх помешкання

Внизу портрет Петра Холодного молодшого роботи Петра Холодного старшого

Paintings of Petro Cholodny on the walls of their apartment. Below, the portrait of Petro Cholodny Jr. painted by Petro Cholodny Sr.

НАТАЛЯ ХОЛОДНА

ПЕРЕД НІЧЧЮ

З весною раптом пробудивсь в мені
поезії злосливий чортик,
і, замість скніти у старечім сні,
складаю знову слів когорти.
І зачудовуюсь, як день пливе
у ніч спокійно й величаво,
як синь із золотом сплелась...

сливе,
як в прапорі колишньої Держави.

А ТЮЛЬПАНИ КВІТНУТЬ...

Вологою хусткою
паморока* під сонцем зависла,
артритом пальці хруснули,
і біль до колін прокотився.
А тюльпани квітнуть... і серце живе.
Весна фіялками плаче.
І життя у вічність пливе,
незадуману...

непередбачену...

1981.

*Паморока — туман, мла.

Мистець Петро П. Холодний

Artist Petro Cholodny.

Петро Петрович у маленькій кімнаті, що служить майстернею, працював над іконами для української церкви в Люрді. Одривався до kota Біста, теж похилого котячого віку, розбалуваного до краю і увіковічного на рисунках і в поезії. Говорив про пляни рибальства і жуколовства, його пристрасть і відпочинок. Слава Богу, молодого душею Холодного возять на риби і жуки молоді віком друзі. Пригадаю тут, що "жуколовством" родина і друзі Холодного називають його збирання наукової ентомологічної колекції, яка нині нараховує понад тисячу експонатів.

Ах! Не буду я мучитися з писанням, тим більше, що Петро Петрович недавно сказав, що мої репортажі сухі. Візьму краще ножиці та щось виберу із надрукованого і сказаного та, на щастя, записаного.

ПЕТРО П. ХОЛОДНИЙ

Петро Холодний народився в 1902 р. в Києві. Його звать "молодшим", у відрізненні від його батька, Петра Холодного старшого, відомого мистця неовізантиста, що багато причинився до відродження українського національного стилю і мистецьких традицій.

Петро Холодний був в Українській Армії, пізніше пішов на еміграцію до Праги. Тут він студював в Українській студії пластичного мистецтва, а згодом у Варшавській академії мистецтв, після закінчення якої він залишився викладачем рисунку і темперових технік. Він брав участь у багатьох українських виставках перед і після останньої війни (Львів, Варшава, Прага, Брюссель, Берлін, Нью-Йорк, Монреаль, Дітройт і ін.).

Творчість Холодного базується також на українських мистецьких традиціях, до яких він підходить з позицій

модерного мистецтва. Він створив велику кількість неовізантійських ікон для різних церков, особливо в Америці.

П. Холодний відомий також як графік і ілюстратор, особливо дитячих видань.

Скорочена редакційна стаття з журналу "Український Огляд", ч. 5, Нью-Йорк, 1960.

Петро Холодний. Дівчина в хустині. Темпера.

Petro Cholodny. A girl in a kerchief. Tempera.

ЄВГЕН БЛАКИТНИЙ ПРО ПЕТРА ХОЛОДНОГО МОЛОДШОГО

Віра в незаперечні людські цінності, вміння усвідомити "речі в собі", прагнення від тимчасового до вічного, від минулих форм зовнішнього вияву до дійсної істини, від тимчасового хаосу до позачасової гармонії, уміння схоплювати вічне у витончених мистецьких образах, тяжіння до досконалого — характеризують творчість Петра Холодного, мол.

На тлі сьогоденної доби, його творчість є унікальне явище, як і його природня обдарованість.

...Початки творчої діяльності Петра Холодного припали на час, коли майже на всіх просторах української землі відбувалось відродження, йшов новітній ренесанс українського мистецтва... Хлопчиною він проходить через полум'яні роки української революції. Його життєвий шлях від підлітка — вояка Української Армії, через Подєбради, аж до професора Варшавської Академії Мистецтв, виховав у ньому творче філософське відчуття дійсності.

Романтична героїка української революції, її трагічний кінець, знайомство з духовістю Європи по Першій світовій війні, нарешті духовний клімат, в якому зростає Петро Петрович і безперечний вплив батька навчили його, що вищі мистецькі правди не переймаються і не копіюються, а ростуть з надр народної і своєї душі; що вони можуть походити лише з національних джерел, національної традиції. Він також зрозумів, що в нашу добу самим "нутром" нічого не створиш, що потрібне знання і світової культури. Тільки ці знання треба переломлювати через призму своєї національної духовності, свого власного "я". Лише цим можна зберегти від сьогоденної загальної нівеляції свою власну індивідуальність, свій інтелект, свою творчу душу й творити речі наскрізь самотні та національні, що одночасно стояли б на рівні світової культури.

...Коли я спитав Холодного кого він уважає своїми духовними наставниками у творчості, він відповів: "Мій батько, Котарбінський і... жуки". Це не був жарт. Досить поглянути на колекції жуків Петра Петровича, щоб зрозуміти, що ніяка фантазія геніального вибагливого мистця не створить таких візерунків, композиційних орнаментів і багатства кольорів, які природа виписала на спинах бідних жуків, що їх Холодний, мов шпагою немилосердно пронизав голками, пришпилюючи до пляшетів.

Петро Петрович Холодний охоплює об'єктивність даного світу творчим сприйманням і мистецькою досконалістю зображення. Для нього не грає ролі "що малювати", лише "як малювати". Досить поглянути на його "Цикаду", "Безсмертники", "Риби", "Святого Юрія", щоб це зрозуміти. Ми бачимо, що у нього цілком відсутні ремісництво, рутинна, завчені технічні прийоми. Він невтомний шукач, експериментатор, який не задовольняється здобутими осягами, а все прагне чогось кращого, досконалішого...

Малярству Холодного властива композиційна витонченість і завершеність форми, інтенсивна насиченість кольориту ніжного і рухливого як у Ботічеллі. Ми ніде не бачимо у нього фарби. Всюди панує лише колір, і навіть у білому, ми бачимо його прозорі та ніжні вальйори. У нього непомірно точно відчуття кольору, форми, стилю та лінійної композиції. Досить поглянути на його візантійську композицію св. Юрія або образи, що прикрашають

Св. Володимирський собор у Нью-Йорку, щоб у цьому переконалися. Його лінія жива та рухлива, як у Ботічеллі, як у Нарбуга.

Уривки з доповіді на відкритті виставки П. Холодного в УВАН у США 2 травня 1963 року; надруковані в "Свободі", 26-31 грудня 1963 року.

ОБГОВОРЕННЯ ВИСТАВКИ ХОЛОДНОГО В УВАН У США 29 червня 1963

Д. Горняткевич: Одкриває дискусію. Запрошує до виміни думок.

— Хто забирає голос? (довга павза)

П. Холодний: Немає!

В. Міяковський: Петро Петрович дивиться на мене підозріло, не шанує моїх поглядів. Кожна його картина — це твір великого мистця. Кожна картина живе окремо. Картини не утворюють мистецького комплексу. Кожна картина геніальна. Великий успіх. Це таку ересь я сказав для початку.

П. Холодний: Я поясню чому. Я — експериментатор. Я ставлю експеримент чисто технічного характеру. Здійсню його, переходжу до іншого. Далі мені вже нецікаво.

Д. Горняткевич: У темпері дійшов досконалості.

П. Холодний: Темпери я навчився у батька, а батько, здається, від Бойчука. Це все робилось таємничо, а потім я все прочитав у книжці. Батько шліфував дошки для темпері хвощем. Я цього нічого не роблю. Просто беру пензлем жовтка й фарби, і малюю. Якби батько то побачив, був би незадоволений.

Д. Горняткевич: Що Вам дала Варшавська Академія?

П. Холодний: Один професор вперше побачив мою працю, і сказав: "пан не єст поляк", а ще й слова від мене не чув. Потім завжди ставив студентам приклад: "Бачите, він малює, як українець, а ви, невідомо, як хто".

* * *

Холодний розповів як він ішов із дружиною повз Академію Мистецтв, а вона каже: "Оце сюди тобі треба поступити". Я відповідаю: "Я не хочу". А вона: "А я піду дізнаюсь". Виходить з анкетою — "Сьогодні останній день подавати". Треба було давати домашні праці, а я жив у Чехії і знайшов у Варшаві лише мініатюру та екслібрис. Інші ж кандидати з пачками, деяким навіть червоні шапки* несуть. Я дав ті малюнки секретареві, а він питає: "Де ж праці?" "Я вам уже дав". А він... (тут Холодний зробив певний жест). Мені все одно, бо то ж жінка... На другий день приходжу, а секретар уже вскакує. Я записався до професора Тихого. Чому? Бо він тихий, а я — холодний. Він спершу не хотів: "Ви не будете малювати, як я хочу". — "Я й не хочу малювати, як ви хочете, а як я хочу". Мені навіть незручно таке згадувати...

А. Нецадименко згадує, що Холодний був першим у футболі.

П. Холодний: Я дуже любив батька. Як батько малював, то і я вважав за потрібне малювати.

Питання: Коли почали малювати?

*Посильні.

НАТАЛЯ ХОЛОДНА

ПРОБУДЖЕННЯ

Тяжко будиться зо сну весна,
протирає заплакані очі вітром,
на листочку крапля одна
весело вбирає сонця світло.
Це за вікном. Коло мене кіт.
Лащиться муркотливо,
так,
наче для нього весь світ
у моїй руці пестливий.

1981.

П. Холодний: Спершу я студіював будівництво мостів. Потім перейшов на хемію, бо це — експеримент. Малювання викладав проф. Макко. Він каже: "Пощо ви сидите на хемії, ви повинні вчитися малярства". — "А не хемії я маю стипендію". — "То я вам зроблю стипендію на малярстві".

У Варшаві всі мої праці загинули під час повстання. З того часу я 12 років не брав олівця в руки. А батько колись казав: "День не візьмеш пензля, то підеш назад". Релігійні праці я роблю тому, що це — казковий світ, я відриваюсь від натуралізму. Дома мені кажуть, що я псую праці. Я не псую, а викінчую, а часто таки просто псую. Кожна картина для мене велике зусилля.

В. Міяковський: Які картини тут, на виставці, зроблені після перерви?

Холодний показує на Юрія Переможця.

П. Холодний: Як я їхав до Італії, то я мав підписати документ, що я не буду ловити рибу, бо то забирає час, а треба музеї оглядати. Музеї я зненавидів. Як я приїхав до Парижу, то Натуся насилу затигла мене до Лювру. В Італії я переконався, що є малярі, яких ніхто не знає, а які малюють чудово.

Як я малюю церкву, то маю зважати на людей, що замовляють. Козак малював у Дітроїті, і хтось із мистців йому сказав: "перспективи замало". Коли йому платили, то спитали: "Чому ж ви нам перспективи пожалували?"

М. Черешньовський: Ваше ставлення до модернізму?

П. Холодний: Я 12 років не малював. Утворився вакуум. Я просто уникав модерного мистецтва, я мусів утворити власне. Поляк мене навчив, щоб я був українським малярем.

М. Черешньовський: Ви пам'ятаєте, як ми познайомились? Ваш батько малював, а ми дивились. Далі ви собі малювали, а я подивився і знав, що ви будете малярем. То був 1920 рік.

П. Холодний: Була моя модерна картина, про яку писали в газетах. Почалось з того, що банку я поставив на ватманський папір, і вийшло коло, а з того — картина.

ПАМ'ЯТНИК ІЗІДОРИ БОРИСОВОЇ

Скульптор Михайло Черешньовський зробив чудовий проект пам'ятника на могилі Ізидори Косач-Борисової. Пам'ятник має бути поставлений перед Провідною Неділею. Потрібні ще фонди. Членки СУА, які ще не склали своєї пожертви, висилайте до Централі СУА

20.X.79

П. Холодний

Kim Bism

Рисунок Петра Холодного мол. Друкується без відома мистця і кота.

Л. Кузьма: Що таке українське мистецтво?

П. Холодний: Я майже зразу скажу, де є німець, де француз.

А. Кузьма: А чи можна національний характер здефініювати словами?

П. Холодний: Кожний маляр, який позбудеться чужих впливів і творитиме своє, виявить свою національну суть. Із нотатника П. Дражевської

На закінчення трохи фактичного матеріалу.

Холодний виконав мистецьке оформлення Собору св. Володимира в Нью-Йорку, Свято-Андріївської Церкви-пам'ятника в Бавнд-Бруку, церкви Івана-Христителя в Гантері. Він зробив вітражі, мозаїки та ряд ікон для церкви Івана Христителя в Ньюарку, вітражі для собору св. Юра в Нью-Йорку, іконостас для церкви св. Тройці в Трентоні. Тепер працює над іконостасом Української католицької церкви в Люрді, частина його ікон уже в церкві.

Кілька церков, що їх оформив Холодний, занесені до списків мистецьких скарбів деяких американських міст.

Радянські публікації замовчують творчість батька і сина Холодних. У книжці "Нариси з історії українського мистецтва", виданої в Києві 1966 року, обох мистців проминули. Їх імен нема в Українській Радянській Енциклопедії. У багатомній "Історії українського мистецтва" Петра Холодного-молодшого не згадано, а старшому приділено коло 15-ти рядків і подано репродукцію одної його картини.

Після дня свого 80-ліття, тобто на дев'ятому десятку життя, Петро Петрович уже встиг зловити кілька сот жуків, частина піде до колекції.

У 40-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПОВСТАНСЬКОЇ АРМІЇ

передруковуємо статтю, яка була поміщена в "Нашому Житті" в числі за січень 1944 р. Заховуємо правопис оригіналу

ТИСЯЧІ ЖІНОК ГЕРОЇНЬ В УПА

Денник Ді Індіанаполіс Стар подав інтересну кореспонденцію "Шикаго Трибюн Пресс Сервис" з Дегендорфу, в Німеччині, про українку героїню, "сміливу синьооку Ольгу", що протягом двох років в рядах Української Повстанської Армії боролась за волю України, і згодом разом з іншими своїми товаришами зброї пробилась через опановану більшовиками Східну Європу на Захід та була інтернована американцями в західній Німеччині.

В кореспонденції пишеться:

Ольга має 21 років і два роки вона служила в Українській Повстанській Армії. Вона має великі сині очі, її лиця рум'яні від життя в лісі, а її усмішка перекоує, що попільом з лісового вогнища можна вдержати сніжно-білий полиск зубів не гірше ніж патентовим порошком. Її струнка постать можливо, не має того "нового вигляду", але від неї бє старомодним чаром сміливості.

Ольга, козацька дочка, є примусовою громадянкою Світського Союзу, придержанною американською окупаційною армією для можливої репатріації. Якщо її відіслати назад додому, вона навряд чи оминулаб кари смерті за революцію. Вона була борцем в мало описуваній партизанській війні за залізною заслоною, яку вона й тисячі її бойових друзів називають визвольною боротьбою України проти Кремля за свою незалежність.

Молі Пічер, обслуговуючи гармату свого чоловіка підчас Американської Революції, була жінкою бунтівником в очах британців, але героїнею для колоністів. Однак Ольга, хоч вона бачила далеко більше боїв ніж це доводилось Молі Пічер, навряд чи буде записана в історії і то з двох причин. Перше — її справа стоїть перед загрозою поразки злученими червоними полками Росії, Польщі й Чехословаччини, а друге — є тисячі інших "жінок бунтівників", або жінок героїнь, які борються проти червоної армії в Україні.

Ольга це єдине ім'я, яке вона подала, переступивши кілька тижнів тому кордон з Чехословаччини до Німеччини разом із 7 іншими українцями, теж озброєними, які опісля здалися американським поліційним військам. У розмові з кореспондентом "Ді Трибюн" вона заявила, що під цим іменем вона боролась і не хоче зраджувати свого прізвища, бо більшовики в Україні заарештувалиб або пострілялиб її рідних за її діла.

Малому відділові, з яким вона перейшла чесько-німецький кордон, не віддано стільки уваги у пресі, як тому великому відділові зо 112 вояків УПА, що приблизно в тім самім часі пробився із зброєю в руках з Світського Союзу через Польщу й Чехословаччину до Західної Німеччини. Але їх місія була така сама. Їхня Верховна Команда доручила їм перенести в широкий світ вістку споза світської залізної

заслони про визвольну боротьбу України. Теж їхні вигляди такі самі. Потсдамський договір передбачує їхню видачу в руки червоної армії.

— Я вступила до Української Повстанської Армії в 1945 році як піклунка ранених — оповідає Ольга — бо більшовики плюндрують мою країну, яка вже так багато витерпіла від німців і росіян підчас війни. Україна бореться за свою незалежність, щоб звільнити себе від большевизму, від невольничих праць, від голоду та політичного терору — продовжує вона.

— Чи ви носили зброю? — питають її, пише кореспондент.

— Тільки пістолю — відповідає вона з милою усмішкою. — Але я вмію стріляти теж з автомату. І я це робила — сказала вона.

— Проти кого Ви стріляли? — питає кореспондент.

— 1 січня большевицько-польські війська заатакували наш повстанський шпиталь в Карпатах. Троє з наших дівчат полягли у тій боротьбі, але ми врятували шпиталь. Я не належала до одної з наших жіночих піхотних сотень, але я опісля знову боролась, щоб врятувати наш пункт допомоги перед наступом, в боротьбі проти якого втратили життя чотири наші дівчини.

— Я брала участь теж в багатьох інших менших боях, з яких складається партизанська війна, — говорила дальше. Ми мали теж перестрілку з большевицькими вояками на польсько-чеській кордоні підчас нашої теперішньої місії до Німеччини. У цій перестрілці був вбитий один з наших вояків.

— Що Ви хочете робити тепер, чи бажалиб дістатись до Америки? — запитують Ольгу дальше.

— Я радо поїхалаб до Америки, але тільки після успішного закінчення боротьби за визволення України та допомоги здобути її незалежність — відповідає вона рішуче.

— А чи Ви маєте свого "світгарта" в УПА? — запитує цікавий американець.

— Ні — як одна дівчина вояк бореться рамя об рамя у відділі, зложеному із 126 вояків хлопців, вона не може вибрати собі між ними одного коханого і залишитись у приятні з усіма іншими — відповідає Ольга.

ДОПОМОЖІТЬ!

Я, дружина політв'язня Юрія Бадзя і мати двох дітей, звертаюся до міжнародних жіночих організацій з проханням допомогти моїм дітям побачити батька і врятувати мого чоловіка від можливої загибелі.

Іде четвертий рік неволі Юрія Бадзя засудженого до 7 років таборів і 5 заслання тільки за те, що він написав — нікому, навіть найближчим друзям не показуючи — наукову працю про джерела і суть соціалізму. Радянська держбезпека, вважаючи своїм головним ворогом живу думку, вистежила, де Юрій зберігає незакінчену книгу, захопила вже написані розділи і за саму лише спробу осмислити суть нашого життя — тільки за це, бо Юрій, повторюю, нікому не показував своєї праці! — приречла його на 12 років каторжної неволі.

За три з гаком роки нам дозволили всього одне тривале (від 1 до 3 діб) побачення — одразу після того, як чоловік прибув до табору, хоча в радянському Виправно-трудоному кодексі написано, що в'язень має право на таке побачення щороку. І ось тепер нас черговий раз позбавили тривалого (в найкращому випадку всього лиш тридобового) побачення до квітня 1983 року. Рік за роком діти ні на секунду не можуть наблизитися до батька, потримати його за руку, довірливо поговорити з ним, розпитати без тюремників про здоров'я, розповісти про себе. Лише один раз на півроку нам дають коротке (від 2 до 4 годин) побачення, причому на цьому побаченні нас розділяє величезний стіл, який стоїть у напівтемній кімнаті, де за нами пильно стежать — і звичайно ж слухають нашу розмову — троє, а то й четверо наглядачів, так що забуваються найпростіші людські слова, пересихає горло і дерев'яніє язик.

Як сказав мені минулого року замполіт зони, Юрія позбавили тривалого побачення за заяви, адресовані 26 з'їздові КПРС (березень 81) і Брежнєву (квітень 81 р.). Ці заяви, за словами замполіта, свідчили, що Бадзьо "не став на шлях виправлення, оскільки зводить наклеп на радянську дійсність, називаючи себе політв'язнем, хоча засуджений за особливо небезпечний державний злочин". Людина, яка звернулася до державної установи не з покайним проханням, а зі справедливою, на його погляд, вимогою, порушила, виявляється, внутрішньотабірний режим, і її позбавили за це побачення, гарантованого їй законом!

Відтоді минув рік. За цей час Юрій табірному режиму не порушував — навіть з погляду дрібязково прискіпливих наглядачів, бо жодних заяв чи скарг не писав. У характеристиці, яку видала йому адміністрація табору, сказано, що він "спокійний, урівноважений, підкреслено ввічливий з адміністрацією" (слово "підкреслено" вжито, з усього видно, через невіру наглядачів у природність

Юрій Бадзьо

постійної, рівної ввічливості). Норму Юрій виконує, хоча її постійно збільшують, отже позбавляти його побачення нібито нема за що — нема навіть сякого-такого приводу. І тоді йому оголошують, що, по-перше, він одного разу завчасно пішов з роботи і, по-друге, не виконав денної робочої норми. А між тим Юрій весь той день був на очах у бригадира, який міг би підтвердити, що пішов він вчасно, однак питати бригадира наглядачі відмовилися; та й норму в'язні зобов'язані виконувати місячну (за денним виробітком їхньої роботи досі не визначили), а її місячну норму, Юрій постійно виконує і навіть іноді перевиконує, хоч це невимовно тяжко — особливо для нього — через сильну близькозорість і прогресуючу катаракту.

Отже, привід для позбавлення чергового побачення знайшли — привід відверто знущальний і безглуздий. Це переконує мене в тому, що тюремники мають намір позбавляти нас побачень до кінця невільницького життя мого чоловіка — напевно, тому, що знають його глибоку прив'язаність до родини й дітей. Але ж крім цього постійно перешкоджають і нашому письмовому спілкуванню, бо листи то надовго затримуються в дорозі, то взагалі "пропадають", то їх офіційно конфіскують наглядачі, — і спробуй доведи потім, що нічого "крамольного" в них не було.

Мого чоловіка загнали на каторгу за думки, довірені тільки паперові; причому він мав намір послати свою книгу, закінчивши її, до вищих партійно-державних органів, і в нього, на додачу до всього іншого, віднімають навіть ті крихти прав, які надає в'язням радянський закон. Чоловік сказав мені, що досі він на знак протесту проти позбавлення його побачень оголошував недовгі голодівки та звертався зі скаргами до Прокуратури СРСР, але, якщо так триватиме й надалі, він оголосить голодівку смертельну, і ніщо не змусить його потім змінити своє рішення.

ВІТАЄМО ТИХ, ХТО НАРОДИВСЯ У ЖОВТНІ

ЧУЙКО Богдан Михайлович
нар. 10 жовтня 1919 р.

ВИННИЦЬКИЙ Михаїл Ілліч
нар. 14 жовтня 1925 р.

ШКАРОВСЬКИЙ Анатолій Сергійович
нар. 15 жовтня 1955 р.

САРАНЧУК Петро Степанович
нар. 26 жовтня 1926 р.

КИРИЧЕНКО Світлана Тихонівна
30 жовтня 1935 р.

ВІТАЄМО ТИХ, ХТО НАРОДИВСЯ В ЛИСТОПАДІ

ГАЙДУК РОМАН ВАСИЛЬОВИЧ — 2 листопада 45 років (нар. 1937 р.). Адреса родини: 285800 м. Городенка Івано-Франківської обл., вул. К. Маркса, 31.

МОША ВІКТОР КУЗЬМИЧ — 9 листопада 47 років (нар. 1935 р.). Адреса дружини Ніни Михайлівни: м. Дергачі Харківської обл. вул. Лермонтова, 1.

КРАСІВСЬКИЙ ЗІНОВІЙ МИХАЙЛОВИЧ — 12 листопада 53 роки (нар. 1929 р.). Адреса в засланні: 626236 Тюменська обл. Ханты-Мансийский нац. округ., Ханты-Мансийский р-н., пос. Луговой, Общежитие. Адреса дружини Антонів Олени Тимофіївни: 290041, Львів — 41, вул. Спокійна, 13.

ДОЛІШНІЙ ВАСИЛЬ МИХАЙЛОВИЧ — 13 листопада 52 роки (нар. 1930 р.). Адреса: с. Підлужжя Івано-Франківської обл.

ХЛІВНИЙ МИХАЙЛО ІВАНОВИЧ — 19 листопада 61 рік (нар. 1921 р.). Адреса в засланні: 678620, ЯАССР, Усть-Майский р-н., пос. Усть-Мая, ул. Октябрьская, 20, кв. 1. Адреса дружини з 8-ма дітьми: 329203, Миколаївська обл., Миколаївський р-н, с. Новобогданівка.

Я боюся цього. Я боюся, що саме так досягне влада загибелі БАДЗЯ. Це й змушує мене звернутися до людей доброї волі, а передусім до вас, жінки світу, — до вас, які особливо добре розуміють, що таке родинні узи, подружжя прив'язаність і любов до дітей.

Я прошу вас, жінки, допоможіть мені повернути волю моему чоловікові, а в найближчий час — сьогодні — допоможіть мені бодай захистити наше право на зустріч без тюремників-підглядців, нібито гарантовану нам радянським законодавством!

Травень 1982 р.

СВІТЛАНА КИРИЧЕНКО

Джерело: "Матеріали самиздата", IX. 1982, N 4724.
Переклала з російської Надія Світлична

„Омелюхи на горобини“

Логвин 73

Омелюхи на горобини Юрій Логвин, Київ.

БОНДАР МИКОЛА ВАСИЛЬОВИЧ — 21 листопада 43 роки (нар. 1939 р.). Адреса родини: м. Ватутіно Черкаської обл., вул. Мічуріна, 10.

МУРЖЕНКО ОЛЕКСІЙ ГРИГОРОВИЧ — 23 листопада 40 років (нар. 1942 р.). Адреса в таборі: 618263, Пермская обл., Чусовський р-н., пос. Кучино, учр. ВС-389/36-1. Для листів із-за кордону: Москва, п/я 5110/1-ВС. Адреса дружини Любові Павлівни з двома дітьми: 252154, Київ — 154, Русанівський бульвар, 5, кв. 58. Тел. 55 18 46.

АЛТУНЯН ГЕНРІХ ОВАНЕСОВИЧ — 24 листопада 49 років (нар. 1933 р.). Адреса в таборі: 618263, Пермская обл., Чусовской р-н., пос. Кучино, учр. ВС-389/36. Для листів із-за кордону: Москва, п/я 5110/1-ВС. Адреса дружини Ріми Петрівни, дочки і матері Ірини Петрівни: м. Харків, вул. Космонавтів, 4, кв. 84. Адреса сина Олександра: Москва, Ленинградское шоссе, 9, корп. 2, кв. 359.

БОГАР ІВАН БІЙЛОВИЧ — 24 листопада 30 років (нар. 1952 р.). Адреса дружини Марії Августівни з трьома дітьми: 295560, Закарпатська обл., сел. Королюва, вул. Терека, 65.

МАКСИМІВ ОЛЕКСАНДР МИКОЛАЙОВИЧ — 27 листопада 23 роки (нар. 1959 р.). Адреса його з матір'ю Галиною Андріївною: 294000, м. Ужгород Закарпатської обл., вул. Заньковецької, 7, кв. 2. Нагадуємо, що О. Максимів хоче виїхати з СРСР і просить кого-небудь за кордоном, щоб його усиновити. Мати підтримує його прохання.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ П'ЯТЬ ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ
/КРІМ ПОНЕДІЛКА І ВІВТІРКА/
ВІД ГОД 1 — 5 ПО ПОЛ.

ПОЖЕРТВИ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

250.00 дол. — Д-р Олег і Іванна Ратичі;
50.00 дол. — Марія і Роман Винниченки.

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

500.00 дол. — Con Edison;
300.00 дол. — Роман і Галина Микити;
250.00 дол. — Ігор Вислоцький (перша вплата з зобов'язаної пожертви 1000.00 дол.);
50.00 дол. — Д-р Юліян і Ольга Гної;
по 25.00 дол. — Exxon Corporation (matching gift), Стелла Федик, Віра Кліш, Анна Кара (в подяці 71-му Відділові США);
по 20.00 дол. — Ірина Ткачук, Володимира Падох;
по 10.00 дол. — Александер і Софія Скопи, Мирон Озда, Ерослава Дяцьків, Григорій і Марія Бакуменки, Василь Никорчук;
по 5.00 дол. — Ізидора Юоярська, Іван Бойчук;
1.00 дол. — О. Ерстенюк.

ДАРУНКИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Ірина Ткачук з Нью-Йорку — перемітки,
Ксеня Колотило з Австрії — сорочка,
Володимир Гнідей з Філадельфії — взори народних вишивок, 2 вишивані жіночі сорочки з Буковини,
Український Золотий Хрест з Блумфілд, Міч. — рушник, стрій — сорочка, обгортка, пояс, 2 гердани.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

Складаємо 50.00 дол. на Український Музей замість квітів на могилу брата д-ра Всеволода Ключаса,
Теодозія і Зиновій Савицькі
Замість квітів на свіжу могилу нашої дорогої матері, бл. п. Марії (Заяць) Городецької, складаємо 50.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку,
Оля, Ярослав, Адріян і Оріся Городецькі
Замість квітів на могилу бл. п. Стефана Сильвеструка, дорогого мужа Софії і дорогого батька Олі Захарій, складаю 10.00 дол. на Український Музей. Родині висловлюю глибоке співчуття,
Марія Зубаль
В третю річницю смерті нашого батька бл. п. Дмитра Воловодюка складаємо даток в сумі 100.00 дол. на потреби Українського Музею,
Володимир і Катря Воловодюки

ПОПРАВКА ПОМИЛКИ

В 8-му числі "Нашого Життя" за вересень була поміщена пожертва на Український Музей у сумі 25.00 дол. о. протопресвітера Віталія Коваленка з дружиною Анною. Повинно бути: пожертва о. протопресвітера Віталія Коваленка з дружиною Вірою Анною.

ДАРУНКИ ДО КРАМНИЧКИ:

Туня Грот — 1 вишивана подушечка (84-ий Відділ США);
Лена і Михайлина Печак — 1 вишиваний обрус і 12 серветок, 1 мала серветка з нашитими зображеннями;
Дарія Самотулка — 12 писанок;
Марія Спірала від 19-го Відділу США — 13 вишиваних подушечок, 2 закладки, 3 маленькі касетки, 1 ляля;
Мира Мандзюк — 1 тканина доріжка з Косова.
Щиро дякую,

Христина Певна,
завідуюча крамничкою

ДАРУНКИ ДО КОЛЕКЦІЇ ФОТОГРАФІЙ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ :

Іванна Городинська, референтка 22-го Відділу США збрала 5 світлин від: Євгенії Мисько — 4 світлини, д-ра Теодора Ткачука — 1 світлина;
Ірена Куць — 4 світлини;
Наталія Петріна — 7 поштових листівок з жіночої народної ноші;
Олекса Чиса — 1 світлина;
Святослав Гординський — 6 світлин, 5 поштових листівок;
Михайло Дорошенко — 2 світлини;
Марія Лібер — 1 світлина.
Щиро дякую,

Христина Певна,
завідуюча фотографіями

У світлу пам'ять Марії Ячишин складаю 15.00 дол. на Український Музей,

Анна Шмуляк

Замість квітів на могилу бл. п. Марії В'ячишин складаю 5.00 дол. на Український Музей,

32-ий Відділ США

Замість квітів на могилу бл. п. Марини Олексюк складаю 20.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку,
Уляна Павлинська

У світлу пам'ять бл. п. Мирослави Морозової складаю 10.00 дол. на Український Музей,

Марія Бачинська

В світлу пам'ять бл. п. Марії і Романа Ключасів складаємо пожертву 25.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку,
д-р Тривор і д-р Христина Кузьмович

Складаю 25.00 дол. на Український Музей в пам'ять бл. п. Анни Слободян,

Павло Слободян

У світлу пам'ять бл. п. Марії Пліхоти склали по 10.00 дол. на Український Музей:

Марія Ржепецька, Софія Сенута, Марія Дорожинська, Володимира Демус, Гелга Мізь; 5.00 — Катерина Чермак.

Докінчення на ст. 44

ТЕАТРАЛЬНІ І ЖИТТЄВІ ДОРОГИ ЙОСИПА ГІРНЯКА*

Богдан Бойчук, поет і драматург, увійде в історію української культури не лише своїм літературним доробком, але і двома документальними книгами непроминальної вартості, що без них у майбутньому не зможе обійтись жоден історик українського театру. За редакцією Б. Бойчука вийшла друком кілька літ тому книга про Театр-Студію Йосипа Гірняка й Олімпії Добровольської, та й ось тепер, 1982 року, — Гірнякові "Спомини". Без стимулу, творчої ініціативи і кропіткої праці Б. Бойчука видання ці навряд чи були б появилися — і тому він заслуговує на признання, як будівничий справжніх культурних вартостей. Навряд чи можна одначе погодитися з Бойчуком у тому, що книги ці творять один комплект, і що "Спомини" — це, мовляв, "перший том двотомника, другим томом якого є видана 1975 року книжка "Театр-Студія Йосипа Гірняка і Олімпії Добровольської". Книги ці різні не тільки своїм жанром, але і своїм авторством. У різнобарвній мозаїці конкретного фактажу, статистики, щоденних робочих записок студійця та рецензій із преси, що творять разом живу й цікаву документальну історію Театру-Студії, домінуюча і творча роля самого Бойчука: компілятора-упорядника і коментатора. У

Олімпія і Йосип Гірняка 1928 р.

"Споминах" роля упорядника обмежена до технічної редакційної функції, бо домінує у книзі, від першої до останньої сторінки, сам її автор — Йосип Гірняк, великий актор української сцени, незаступимий співучасник і літописець важливої доби в історії українського театру і — для багатьох читачів зовсім несподівано — першорядний майстер драматичної розповіді, автор із непересічним літературним хистом.

Йосип Гірняк народився 1895 року в багатодітній родині парафіяльного дяка в містечку Струсові в Галичині. Гімназійну освіту здобував у Рогатині, а в час Першої світової війни був вояком легіону Українських Січових Стрільців. Театром цікавився з дитячих літ. Почав свою акторську кар'єру від театральних ансамблів УСС і театру "Української Бесіди" у Львові. У час визвольної війни з військом перейшов на наддніпрянську Україну і працював у різних військових театральних ансамблях. У Проскуріві 1919 року вперше зустрів Олімпію Добровольську, що вже раніше була акторкою у створеному Лесем Курбасом "Молодому театрі". Після війни Гірняк залишився на наддніпрянській Україні, разом з Добровольською працював у Театрі ім. Франка (1920-22), а опісля — одинадцять років (1922-33) — в театрі Леся Курбаса "Березіль". 26-го грудня 1933 року Йосипа Гірняка арештували і після кількох місяців тюрми і засуду на три роки віддалених трудових таборів вивезли до Чібію, центру Ухт-Печорського концтабору. Гірнякові вдалося перейти з тяжкої фізичної роботи на будівництві на працю у таборному клубі, що згодом перетворився у театр для обслуги в'язнів, вільнонайманих та адміністративного персоналу. Відбувши визначену кару, Гірняк все ще не мав повної свободи повороту до нормаль-

Й. Гірняк і В. Чистякова "Народній Малахії".

ного життя і праці в Україні і тому залишився ще якийсь час на праці в театрі в Чібію. Тепер до нього, як до вільнонайманого, могла приїхати вже і його дружина, Олімпія Добровольська. У серпні 1940 р. обоє Гірняки повернулися в Україну, де Йосип Гірняк — хоч все ще із "вовчим білетом", тобто з обмеженим паспортом недавнього в'язня — працював спершу як мистецький керівник обласного театру в Черкасах, а потім як мистецький керівник Театру Юного Глядача в Києві. В час війни Гірняки відлучилися від евакуаційного транспорту, залишились в Україні, а згодом, в час німецької окупації, подалися на захід до Галичини. Спомини Гірняка закінчуються 1942 роком, на порозі нового воєнного-галицького і після-воєнного, еміграційного етапу його життя і мистецької діяльності, коли авторові було 47 років.

На такій ось канві біографічних фактів вишите барвистими нитками і багатими взорами полотно Гірнякових споминів. Центральне місце у книзі, однак, приділено не автобіографічним моментам, а спогадам про театр, і зокрема ж, на першому місці, звіттові очевидця і співучасника про "народини і смерть модерного українського театру", тобто про "Березіль" і його творця, Леся Курбаса. "Березіль" — як це видно із книги Гірняка — це не був тільки модерний експериментаторський театр, це була справді революційна візія перебудови й перевишколу культурних кадрів України в широкому республіканському масштабі, з далекойдучими планами на майбутнє. У кількох майстернях рівночасно підготовлялися фахівці для майбутніх театрів у містах і селах, заводах і клубках України. Багатогранний професійний вишкіл і перевишкіл акторів включав зайняття з акторської майстерности, української сценічної мови, постановки голосу, хореографії, акробатики, фехтування, а також з історії філософії, мистецтва, літератури. Система Курбаса розвивала спостережливість і творчу уяву актора вправами т. зв. мімодрам, вчила акторського тривання в наміченому плані і ритмі, ставила високі вимоги до режисерів і виконавців ролей. Театр, на думку Курбаса, мусів бути спроможним створити цікаве театральне видовище навіть з одного енциклопедичного гасла, тобто навіть при відсутності повноцінного драматургічного матеріалу. У Курбасовій постановці, за словами Гірняка, "кожен персонаж мусів звучати наче окремий інструмент симфонічної оркестри. Його слово, вся мова, інтонація, жест, рух — утворювали слухову і зорову гармонію, яка руйнувалася найменшим відхиленням від режисерської партитури. Завдання актора було перебороти й достроїти свої зовнішні та внутрішні дані, свої голосові струни до музики всієї вистави" (с. 289). Описи театральних вистав у Гірнякових "Споминах" — точні і багаті в деталі: він пише про сюжет і режисерську його інтерпретацію, про мистецьке оформлення, музику, хореографію, про акторське тривання в образах персонажів, про поодинокі мізансцени. Свід-

Олімпія і Йосип Гірняки у п'ятдесяті роки в Нью-Йорку

чення і коментарі Гірняка про репертуар театральних сезонів "Березоля", про постановки таких п'єс як "Джиммі Гіггінс", "Пошились у дурні", "Золоте черево", "Народній Малахій", "Мина Мазайло" та багато інших — залишаться назавжди джерелом, що з нього в майбутньому черпатимуть історики українського театру, а може й дійові послідовники Леся Курбаса. Історики театру знайдуть у споминах Гірняка багато цінного матеріалу і про інші театральні ансамблі, що в них працював Гірняк, а також портрети й характеристики поодиноких акторів і театральних діячів. Але Гірнякова книга не тільки про театр і написана вона не лише для тих, хто цікавиться історією українського театру. Гірняк уміє розповідати, ступенуючи драматичне напруження, з барвистими деталями, живими діялогами, з гумором, часом з іронією або сарказмом, без надмірного сантименту, без дигресій у сучасне, без зайвого багатослів'я. Його книга читається як добра белетристика, а поодинокі епізоди у книзі скомпоновані часом немов самостійні фейлетони чи нариси. Гірняк дотепно і з великим теплом пише про свої дитячі та

СПОМИНИ

УРИВОК

юнацькі роки та про своїх батьків. Одним із кращих драматичних епізодів у книзі є пригода малого Юзи з батьком на цвинтарі у Струсові і цей — передрукований на іншому місці в журналі — епізод дає добрий зразок Гірнякового стилю, композиції, гумору, мови. Знаменито відтворена у книзі атмосфера революційної України, коли "бувало, що глядачі вчора йшли в театр при одній владі, а виходили з вистави, коли в місті вже була друга". З великою теплотою і дискретним тактом передана розповідь про перше знайомство Гірняка з Олімпією Добровольською, його захоплення її "акторською чарівністю" та "фаховою ерудицією". Колоритно, з гумором, описана невдала спроба Гірняка спекулювати ковбасою на чорному ринку в Києві. Багаті в цікаві спостереження побуту описи двох Гірнякових подорожей за кордон, на лікування в Німеччині у роках 1927 і 1928. Приголомшливі своєю глибокою людською драмою спогади про ув'язнення, допити слідчих, життя у концтаборі та про долю в'язня-побратима Остапа Вишні.

Багатство прецікавого й високоцінного матеріалу та літературний хист автора зробили "Спомини" Гірняка — цілком заслужено — еміграційним українським бестселером. Ходять чутки, що заповідається вже навіть і друге видання "Споминів". Було б дуже побажано, щоб у новому виданні були лише коректури дрібних редакційних недоглядів (наприклад, на с. 171 Волтер Скот названий американським письменником, а сторінки 455 і 457 подають суперечливі інформації про знищення листа Остапа Вишні до Максима Рильського), але і деякі поширення і доповнення самого тексту. Занадто бо вже скупо пише Гірняк про своє особисте життя, а про театральну працю Олімпії Добровольської після того, як вона стала Гірняковою дружиною, можна тільки догадуватися з нечисленних натяків. А може є якісь реальні підстави для надії, що Олімпія Добровольська — цей не лише вірний партнер життєвої і мистецької Гірнякової мандрівки, але й яскрава окрема мистецька індивідуальність акторки і режисера з власними творчими візіями — має й опублікувати власні спогади, що дадуть читачеві додатковий погляд з іншої перспективи?

*Йосип Гірняк. Спомини. Упорядкував Богдан Бойчук. Нью Йорк: В-во Сучасність, 1982. 485 стор. (Бібліотека Прологу і Сучасности ч. 152.) 52 документальні фотографії. Мистецьке оформлення Ореста Слупчинського.

Вже появился 7-ий альбом зорів до вишивання (12 таблиць) проекту Ірини Сенік. Ціна 6.00 дол. Замовляти:

UNWLA
108 Second Ave.
New York N.Y. 10003

У станиславівській Селянській бурсі поширилась між учнями небезпечна й затьжна хвороба очей. Бурсу ізолювали, а учнів, замість до школи, кожного дня вносили до лікаря д-ра Яновича, який немилосердно випалював хворобу "синім каменем". Не минула ця біда й мене. Батько, за порадою брата Юліяна, який був "настоятелем" тієї бурси, забрав мене додому, де місцевий лікар долікував мої очі. Несподівана хвороба перервала на рік моє навчання. Помагаючи батькові в дяківстві, я розносив по цілій парохії просфору перед Різдом та обходив усіх парохіян у час Великодня. Весною, ще поки на шкільні вакації з'їхались старші брати та їхні і мої колеги, доводилось і матері підсобляти в господарстві. Одинока корівчина на нашому господарстві була здана під моє клопотання. Базою її прохарчування була трава із струсівського кладовища, за яку батько платив "кривавих" тридцять "ринських" до парохіальної каси. і ось у розгар першого дозрівання пахучої трави занадився якийсь злодюжка і кожної ночі вижинав чималий шмат трав'яної території. Батько задумав доглядіти того шкідника, взяв мене на підмогу, і однієї ночі ми залагли на кладовищі між могилами, біля стежки, по якій мусів пройти струсівський аматор краденої трави. Якби не батькова рука, що пригорнула мене до себе, і не його захисне тепло, то мої зуби напевно б повискакували з рота від цокотіння...

— Ти що? Боїшся покійників? — питає батько.

— Ні, це тільки чогось зуби скачуть по роті, як дурні!

— Не бійся, ось почекай трохи, і скоро побачимо, хто нашу хопту краде.

І справді: незабаром щось забовваніло по стежині і, тихесенько підспівуючи святу пісню "Пречистая Діво, Мати руського краю", почало сунути до нас. Батько прикрив мені долонею рота, щоб я не зрадив нашої засідки. І ось по стежці йде з серпом та мішком під пахвою... церковний "старший брат", що кожної неділі світив свічки біля престола й помагав о. парохові облачитись у ризи.

— Бачиш, хто нашу траву жне? Мовчи, підождемо, поки він з повним лантухом знову пройде повз нас; тоді вся його здобич опиниться в наших руках.

Здавалось, ціла вічність пройшла, поки богомільний "старший брат", угинаючись під важким лантухом та далі мурликаючи набожну пісню, знову наблизився до нашої криївки. Сердега, мабуть, хотів цією піснею власкавити кладовищенських квартирантів, щоб вони не потурбували його нічного походу. Тільки но він пройшов біля нас як батько могильним голосом спитав його:

— А куди ти тото несеш?!

Кладовище стрепечулося від нелюдського крику, а вслід за ним пролунали на бігу скорострільні фізіологічні відзвуки звіринного переляку... Коли нічний жнець уже був далеко за кладовищем, ми вилізли із засідки, підібрали покинутого лантуха з травою та й понесли щоденний пай нашій корові.

Раннім-ранком, коли я прийшов у церкву замінити батька при Службі Божій, у храмі ще нікого не було, тільки у "притворі", перед великою іконою Св. Миколая лежав ниць хрестом нічний аматор чужої власності і в глибокому каятті перепрошував покійника, який своїм замогильним голосом спрямував його на путь праведних.

ЗАРУЧИНИ КОЛИСЬ

Неділя по полудні. Приємна тиша. Не треба нікуди спішитися. Молоді господарі, як личить журналістам і суспільним діячам, потонули в стосах друкованого паперу. Сам Нью-Йорк Таймс зайняв половину кімнати, місцевий щоденник подвійної величини плюс всі рідні щоденники і журнали. Дівчата зосереджено студіюють камікси. Дідо на своїм Олімпі викладає пасьянса, а баба в куточку згорблена над вишивкою.

Раптом різкий дзвінок телефону. Як звичайно молодша дівчинка біжить перша, вигукуючи:

— "Я дістану",

— Мамо, то тета Дзвінка — розчарована, що то не до неї розмова.

Баба нащурила вуха. Чому то не з нею хоче говорити старша дочка з далекої віддалі?

— Слухаю, що сталося?..... то гарно, їратулюю..... коли ... де... як... добре, добре не денервуйся... Па... Па!...

Апарат сповнив свою місію і задоволено клацнув.

— Мамо, сядь. Дзвінка просить, будь спокійна. Аня і Семен заручилися, плянують скоро побиратися.

Дівчатка підскачили. Пригадали велике весілля старшої кузинки на Союзівці кілька років тому.

— Поїдемо на Союзівку! Дістанемо вже довгі сукні! Тату, навчи нас вальчика!

Мама охолодила їх запал.

— Не поїдемо нігде. Аня плянує тихий шлюб таки в Сан Дієго. Вони обоє зачали там нову працю, не можуть сподіватися скорих вакансій. Каліфорнія далеко, діти!

Бабине серце стиснулося до четвертого ступеня. З радості, з тривоги, за внучку і за доню. Подружжя то велика льотерія!

Рипнули двері. З'явився дідо.

"Нап'ємося кавусі"? Стандартна процедура о третій годині ще європейського приходства.

Баба мовчки заходилася приготувляти підвечірок, а всі напередки передавали дідові сенсаційну новину.

— Як так нагло? Така смаркуля! — (Дідо не усвідомлює, що смаркулі вже 24 роки) Чому не приїхав представитися? Що за часи настали! Ніхто мене не радиться!

Левко, усміхаючись, пригадав "родинне" передання, що Аня, маючи три тижні сама їхала до хресту на заднім сидженні авта, сама поїхала на дикий захід шукати праці, там і стрінула Семка і сама рішає про свою долю.

— Тепер не пора звозити снопи до стодоли і ту нема драбинястого воза — резолютно прорекла баба.

Всі зробили здивовані міни. При чім тут віз і снопи?

— Бо ти все зводиш до особистих обставин —

відбив м'ячик дискусії дідо і ображений пішов нагору.

— Як то було з тим возом? — притиснула фамілія бабу.

І треба було бабі пересунути час на 55 літ назад, треба було мандрувати пів кулі земної до батьківської хати в галицькій селі і відгребати з-під нашарувань життя весну, таку багату в події і переживання, її власні заручини.

— В маю я здала матуру і зачала безжурні вакації. Дні минали скоро. Було повно роботи в хаті і на городі. Постругати стежечки, виполоти мамині квіти, надходить св. Івана, празник — приїдуть гості. Проект доброго пластового діла: аматорський дитячий гурток. "Головні артистки" сусідські дівчата вже приходили, питали коли зачнемо проби нової виставки. П'єса М. Підгірянки "В чужім пір'ї" минулого року мала великий успіх. Навіть місцева повітова газета писала про те! Скоро вже перші літні вечерниці в містечку.

Кілька років тому вернувся з табору полонених в Тухолі дідо і зачав там працю. Всі кликали його "доктор" (не медицини а права). Був дуже активний у всіх наших організаціях і при всяких нагодах приїжджав до нас. Все робив багато галасу. Був молодий, веселий, мав фантазію. Як довідався, що мрію про пластовий табір, бігав за мною і співав "Пусти мене мамцю до табору". Ви знаєте, який дідо має голос?! Ми йшли на вечерниці, падав дощ, то прив'язав мої нові мештики до дротів парасолі і асистував мені цілий час. Почесне каре лянсієра: самі старшини УГА, товариші з Тухолі, а між панями професоровими і докторовими молода матуристка. На проходах якось так склалося, що дідо все був коло мене. Вмів так цікаво розповідати про Велику Україну, бої, степового коника буланого, страхіття чотирикутника смерти. Я бачила авреолу героя над його все розбурханим волоссям і лискучим цвікером, який вічно злітав з носа!

Того року візити діда стали ще частішими, і старші вдома почали мені натякати про його "поважні наміри супроти мене". Я не брала того поважно. Довкола було так гарно! Пахли матіолі, шуміла по білій опоці бистра Струга, хвилювали дозріваючі колоски збіжжя, хотілося писати оду до дикої рожі на межі, пеани червоним макал! Приїхали Манюха, Леся, вечірнім співам на зеленій веранді не було кінця. Зачалися жнива.

Я мала господарські обов'язки. Тато віддавав поле у винаєм господарям, я їздила відбирати "спілку". Одної суботи я сіла під своїм улюбленим каштаном розписувати ролі для малих акторів, як мене закликали їхати в поле. Перед ганком чекав знайомий господар Карпо, і я примостилася по середині довгого воза, перевисивши ноги крізь драбинки. Карпо торкнув віжки, і віз покотився довкола великого газону, обведеного березовим

ВАДИМ ЛЕСИЧ
(помер 24-го серпня 1982 р.)

★

Виструнчується графіка дерев осінніх,
в безлистім шумі — млявий небосхил.
І охололим оловом падуть хвилини
на листях вистелені, стихнені шляхи.

Цей жалісний, цей бронзовий безмежний спокій,
і хвилі хмар, що котяться здаля,
приспішують мої нерівномірні кроки
і прочуттями пустки — томлять і болять.

Хотілося б якоїсь бурі навстяж,
і рокоту стихій, і стрясення землі,
— щоб кволими грудьми схвильовано припасти
до вивертів шляху — без жалю і без слів!...

★

Не кружляйте, двері, не скрипіть, пороги:
те, що йде — відходить, незважма.
Памороззю місяць перетче дороги,
пусткою сполоще, що верзлось у снах.

В льодові провалля, в криголоми спектрів,
— де нема нічого, лиш моря, моря...
у дзеркала тиші, де тривоги шепіт,
всі слова забуті — вітром промовля.

1962 (Збірка "Кам'яні пуни" Нью Йорк — 1964)

воринням до брами. А в брамі: п. доктор в "ґаля"
чорнім убранні.

— Панно Стефцю! Ви куди?

— "По снопи" — а доктор вже кинув порохівник і
течку в руки Грицеві, який стояв готовий замкнути
браму за "паннунцею", і звинним стрибком опинився
на возі побіч "паннунці", Карпо поглянув допитливо
раз-другий на несподіваного гостя, а тоді махнув
рішуче батогом, і віз покотився м'якою польовою
доріжкою.

— Що за okazія? Чому таке парадне убрання?
Нині ще не празник! Д-р зробив поважну міну, взяв
мене за руку і промовив урочисто: "Ти або жадна!"
(Всі хлопці так говорять, а ми їм віримо!) Пахли
розігріті сонцем акації вздовж дороги, вітер гонив
баранчики по зелених вівсах і ячменях. За цвинтарем
шуміла весело шлюза, між старими вільхами
блистіло спокійне плесо затамованої ріки. В затоці
між рясними нунуфарами чекав на нас рибацький
човен. Але то було вже потім. Тепер Карпо скрутив
праворуч, перетяв гостинець. На ниві в рівній роз-
стрільній чекали готові полукіпки. Несподівано
Карпо став на струнко:

— Пане поручнику, голошу слухняно десятник
Лука Карпо

Чи пізнаєте? Пригадуєте перехід Збруча?

— Та як можна забути? — І доктор радісно
привітався з бувшим товаришем зброї. Карпо з
довірливим усміхом звернувся до мене:

— Бачу, що егомось скоро стратять свого
"економа". Желая всего найліпшого, з роси, з води...

Заки Карпо накладав снопи на віз, ми пішли від-
відати так зв. козацьку керницю. На спокійнім
глибокім плесі лишився наш одинокий заручиновий
портрет.

СВІТЛЯНА КУЗЬМЕНКО

ЕМІГРАНТ

По грані двох доріг іде людина.
Між двох світів збентежено іде.
В однім — луною поклик батьківщини.
У другім — чує клич своїх дітей.

Який із них тепер єдиний,
Коли і в ній вже поруч два світи?
По грані двох доріг несе людина:
Дві сили, дві надії, два хрести.

МИХАЙЛО СЕМЕНКО

ОСІННЯ СИМФОНІЯ

Осінні скрипки, в саду оркестри симфонії —
То кохання моє, моє кохання-захопленість.
Люди озброєні, мрії озброєні, мови озброєні, —
А у мене тільки затопленість, тільки затопленість.

І знову безмовність. І знову безумовність, умовність
Мої почування — одламки, ескізні одламки-зліпки.
Душорозірваний. Стерлася, розтанула сольність.
Кохання моє — в осіннім саду осінні скрипки.

1916.

Повний віз котився поволі додому. З
захопленням слухала я зворушливих споминів двох
комбатантів.

— А чи пам'ятаєте, пане поручнику, які ми були
голодні, як перейшли Збруч? Ніхто не хотів нам дати
кусничка хліба.

— То ви, Луцю, були тим ворожбитом, що своїми
чарами заробляв для нас хліб і часом щось до хліба.
Ви мали славу чорнокнижника між газдинями.

Мої ветерани розреготалися весело, та скоро
перейшли на печальну нуту пригадуючи розгром,
тиф, смерть близьких товаришів. Дорога була
закоротка на таку розмову, і Карпо запросив нас
зайти завтра оглянути його нове господарство,
докінчити нитку споминів.

Кася обчистила "пана" з колосків і соломи і в
сальоні відбулася офіційна візита з родичами. Мене
закликали і повідомили що за місяць відбудеться
наш шлюб. Вже не було часу на нову аматорську
виставу!

— А що було дальше? — спитала внучка.

— Та не бачиш — знетерпеливилася молодша —
"вони живуть щасливо досі. То не проблема. Мені
цікавіше, як то можна було випізти і злізти з такого
повного снопів воза?"

— Як коні були спокійні то можна було стати на
дишель, потім на ручницю, вхопитися за рубель, і ти
вже нагорі. Хто боявся коней то ліз боком по колесі,
на драбину догори або зі заду на розвору, по вилах.

— Чекай, бабо, що то все значить? Рубель,
розвора, шприхи? Знаєте, діти, будемо в Нью-Йорку,
підемо до музею Союзу Українок. Вони напевно
мають репліку воза. Я вам все виясню.

— Та, властиво, пощо? Аня, певно, заручилася в
авті, а ми то вже хіба в літаку або навіть у космічній
ракеті!

НА ПОРОЗІ НОВОГО РОКУ

Коли ми так подумаємо краще, то для більшості з нас початок року не є з 1-им січня, а з вереснем. Тоді закінчуємо психічно один період — літо, де незалежно від того, як довго мали ми наші вакації, життя йшло інакшим темпом, дещо повільнішим та більше безжурним.

Зі закінченням вакаційних місяців, приходить початок довгого десятимісячного періоду, в якому домінують праця, десятки різних обов'язків і та пригноблююча рутинна, яку називаємо щоденним життям.

А власне кажучи, що змінюється першого січня, крім листка в календарі та почуття, що ми на рік старші? Не диво, що завжди мудрі жиди розпочинають свій новий рік у вересні та в цей спосіб мають початок справжнього нового періоду життя з календарним.

Як би воно не було, тепер ми всі, хочемо чи не хочемо, стоїмо психічно на порозі, а може вже і у повному розгарі нового періоду невблаганної рутини щоденних домашніх обов'язків, професійної праці, школи, засідань і товариських та громадських імпрез. Скоро, дуже скоро забудеться літній відпочинок, і ми просто гинемо під навалюю всього, що стоїть перед нами.

Як воно діється, що більшість з нас ніколи не має часу? Чи це завжди так було, чи воно лише питома для нашого життя в Америці?

Не один раз це питання ставлять мені мої молоді

приятельки: жінки і матері, які так задихуються у щоденному поспіху та ніяк не дають ради подолати все, що мають зробити, зокрема, як у них діти несамотійного віку. Ці матері та дружини мають насправді не одну, а кілька "професій". Поруч материнства вони постійні водії авт, учительки, куховарки, а у теперішніх економічних обставинах частенько також кравчині.

Ні, напевно не було воно так завжди, як є тепер. Наші сьогоднішні молоді жінки, як зрештою і ми всі, незалежно від віку, ведемо подвійне життя: американсько-українське — а колись воно було тільки одне — українське. А ця постійна роля д-ра Джекеля і містера Гайда не кожному до снаги. Тому так багато молодих жінок піддається, і тому так важкий для них кожний початок тієї подвійної ролі після літніх місяців. Не раз бачу на їхніх обличчях сумнів і немов чую запит: "Чи варто все це робити? Чи хтось зуміє це оцінити?" І тоді зростається десь глибоко у серці почуття вини, що це ми — старше покоління зобов'язали наших дочок морально до такого складного життя і так ми їх виховали...

Але рівночасно знаємо, що ми інакше не могли зробити й тому, хоча наше серце не раз стискається на вид їхніх втомлених, зажурених облич, ми горді за них, що вони незважаючи на все ідуть тією, нами визначеною дорогою, і ми напевно вміємо це оцінити!

О-КА

ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ НАТАЛКИ

Останніми часами в газетах, журналах читаємо багато про йогурт. Д-р Кгем Шагані з Небраського університету після 25-літнього досвіду твердить, що йогурт, це найбільш поживна їжа в світі. Навіть комерційний американський йогурт є також поживний.

Бактерії, які знаходяться в йогурті, допомагають травленню, продукують вітаміну "Б", зменшують холестерол у крові. Також продукують натуральний антибіотик, який ще навіть не має офіційної назви та сповільнюють розвиток пістрякових клітин.

Моя порада всім: споживаймо йогурт і втішаймося добрим здоров'ям.

Нат.

ВІДГУКИ:

Коли ми здорові — не забуваймо про красу.

Відживна маска на лице лиш з натуральних складників. Рівні частини складників:

1) потовчений рум'янок (ромашка, ромен); 2) 2 ложки меду; 3) потовчений деревій (кривавник); 4) 1 вбите яйце; 5) кілька ложок пива; 6) вівсяні пластівці; 7) подушені полуниці; 8) потовчений льон.

Все це разом добре вимішати і прикладати на лице. Перед наложенням маски добре почистити шкіру лица.

* * *

Часто люди нарікають, що їм відбивається присмажена цибулька. Спробуйте посічену цибульку спарити кип'ятком (окропом), відцідити і шойно після того смажити. Тоді вона не повинна більше відбиватися чи шкодити.

Міля

З НАГОДИ, ПОДЯКИ

З нагоди відзначення 25-літнього ювілею 68-го Відділу Союзу Українок Америки, Сиракузи, Н. Й. пересилаю гратуляції і побажання найкращих успіхів у його праці. Рівночасно з цієї нагоди пересилаю 25.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької,

Марія Кузьма,
Ріджфілд, Кон.

43-ій Відділ США пересилає 25.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької як неприйнятій зворот коштів, зв'язаних із репрезентацією Олени Шиприкевич для відзначення 50-ліття Першого Українського Жіночого Конгресу в Америці, Управа 43-го Відділу США

Дуже щиро дякуємо управі й членкам 47-го Відділу США, Рочестер, Н. Й, за участь у похоронних відправах по бл. п. нашій Мамі Анні Смеречинській, за тепле прощальне слово голови Ірини Руснак, за пожертви на Пресовий Фонд "Нашого Життя" і на Український Музей і за пожертви на Служби Божі, Хай Бог благословить їх за те і наділить щедрими ласками в їхньому житті.

З тієї нагоди складаємо на: Пресовий Фонд "Нашого Життя" 50.00 дол. і на Український Музей 50.00 дол. в пам'ять нашої Дорогої Мами,

Анастасія М. Смеречинська,
Мирослава Приймак з родиною

Сердечну подяку складаю Юлії Демченко і другим членам 71-го Відділу Союзу Українок, Джерзі Сіті за відвідини мене в шпиталі. З вдячності складаю на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 25.00 дол. і на Український Музей 25.00 дол.,

Анна Кара,
членка 71-го Відділу США, Джерзі Сіті

Тільки між нами і телефоном

А ЩО НАЙВАЖЛИВІШЕ ДЛЯ ВАШИХ ДІТЕЙ?

Напевно не мені одній трапляються розмови з різними батьками про їхніх дітей. Одні мають тенденцію хвалити все, що тільки їхні діти роблять, а другі радше нарікають, що їхні діти чомусь не такі чи сякі.

Ось зустрічаємось біля церкви з кількома знайомими. Пані П. розповідає, що син закінчив студії "сумма кум ляуде". Та всі також знають, що він уже майже не говорить вдома по-українському. Пан О. нарікає, що його син дуже погано вчиться, наукою не цікавиться. Але в родині О. батько з дітьми довгими годинами висиджує перед телевізором. Правда, його діти дуже допомагають з усіма домашніми працями.

Пані К. телефонує до мене й говорить про свої турботи, що дочка не може знайти праці. Але вона добра учениця й здобула докторат з історії на доброму університеті. Вона є привітна та популярна серед однолітків і показує провідницькі здібності. Близький сусід, дещо молодший, недавно закінчив тільки бакалавреат з комп'ютерознавства, та й уже заробляє 30 тисяч річно. Але пані К. не бачить, що він не цікавиться громадськими справами й нічого крім своєї ділянки не знає...

Батьки Н. нарікають, що вона не зацікавлена серйозними студіями, взяла дворічний курс і продає в крамниці. Н. дуже здібна у кількох ділянках, але поза одягом та забавами нічим не цікавиться. Правда, батьки забули, як довгими роками всі в родині звертали увагу на миле личко наймолодшої дитини, Н., а рідко коли хвалилися її шкільними успіхами... Правда, Н. є педантка й пильнує чистоту в цілому домі.

У таких розмовах хочеться завжди вказати тим батькам, що нарікають, що їхні діти мають інші позитиви. Правда, ні цим, ні тим, що хваляться, не кажемо, що на дещо ви самі собі заслужили...

Очевидно, що природні здібності дитини є великим фактором, як і є вплив оточення — однолітків. Та крім того свідомо вибрані, чи несвідомо практиковані пріоритети також відбиваються на тім, якими діти вирости, яким шляхом пішли.

Недавно, одна знайома розповідала, як під час дискусії молодих матерів не одній довелось задуматись над тим, які дві найважливіші прикмети хотіла б, щоб її діти мали. А чи ви можете вибрати, що найважливіше вам для ваших дітей чи внуків, — дві прикмети із цієї листи:

чесність у всіх виявах життя (включно з деталями у податкових справах; купування дешевшого квитка на літак, якщо дитина вже на 2 р. старша, але виглядає молодшою; відкинення грошей, зароблених навіть малим визискуванням інших — щось як у творі Стайнбека "East of Eden");

родинна близькість, любов, прив'язаність, жертвенність;

товариська виробленість, природність і добра поведінка;

популярність серед однолітків;

інтелектуальна допитливість, розвиненість;

професійна успішність;

фінансова успішність;

високо розвинена свідомість українськості і перфектне володіння українською мовою;

практикування християнських засад у житті, на кожному кроці;

вірність своїй церкві;

активність в українській громаді.

Якщо маєте свої — інші листи — пришліть нам. Цікаво буде порівняти.

Любов Калинович

ЖЮРІ КОНКУРСІВ ФОНДУ ІМ. ЛЕСІ І ПЕТРА КОВАЛЕВИХ

Діловий Комітет конкурсів Фонду ім. Лесі і Петра Ковалевих при Союзі Українок Америки запросив до журі конкурсу на історично-наукову працю: **д-р Марту Богачевську-Хомяк, д-ра Мирослава Лабуньку і д-ра Ігоря Шевченка.**

До журі конкурсу на літературний твір з історичною тематикою запрошено: **д-р Асю Гумецьку, д-р Лярису Онишкевич і д-р Мирославу Знаєнко.**

Журі обох конкурсів приступили до праці і можна очікувати проголошення призначених нагород у жовтні 1982 р.

ДО ХВАЛЬНОЇ РЕДАКЦІЇ "НАШОГО ЖИТТЯ"

Високоповажна Пані Редактор Любівич!

На сторінках Вашого журналу містяться дописи д-р Марії Мотиль, що є надзвичайно цікаві і своєчасні. Можемо бути горді з такої професійної сили.

Однак на такі і подібні теми пишеться в різних американських журналах і газетах, які старшим віком людям не легко читати. Я є більше як певна, що вони хотіли б знати про такі речі, про які пише д-р М. Мотиль.

Чи не можна б звернутися до цієї молоді особи з пропозицією, щоб хоч час від часу написала статті по-українськи?

Наталка

Вісті з Централі

НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ СУА
ВПЛАТИЛИ В ЛИПНІ І СЕРПНІ 1982 Р.:

Національна Рада Жінок у США зорганізувала 16-го вересня ц. р. семінар на тему: "How Aging is Changing". СУА, як член тої організації, був одним із спонзорів того семінара.

* * *

Ірина Крамарчук, організаційна референтка СУА відбула 20-го червня 1982 р. засідання організаційної комісії. На підставі звітів із Відділів Округ Північного й Південного Нью-Йорку, присутні обговорили справи членства у Відділах; творення і доповнювання Відділів. Референтка роздала приготівані допоміжні матеріали для праці в організаційній ділянці.

* * *

50-ліття свого існування і праці в СУА відмічують Відділи:

26-ий Відділ, Дітройт 30-го жовтня 1982 р.
28-ий Відділ, Ньюарк 11-го листопада 1982 р.

Гратулюємо й бажаємо успіхів і вдоволення з дальшої праці.

* * *

120-ий Відділ СУА, Рочестер влаштував 11-го вересня 1982 р. свої христини. Бажаємо всього найкращого новозаснованому Відділові СУА.

500.00 дол. Ярослав Михайлович, Чікаго;
300.00 дол. Филімон Калитчук, Трентон (через 11-ий Відділ СУА);
по 200.00 дол.: 26-ий Відділ СУА, Гемтремк, Роман і Валентина Глухи, Елмгерст;
по 150.00 дол.: 43-ий Відділ СУА, Філядельфія, 71-ий Відділ СУА, Джерзі Ситі;
по 110.00 дол.: Степан Гук, Ірвінгтон (через 28-ий Відділ СУА), Віра Мицьо, Мейпелвуд.

Щиро дякуємо,
Ірина Качанівська,
касирка стипендій СУА

ПОДЯКА

Союз Українок Америки складає подяку **Софії Костюк**, яка подарувала куховарську книжку "Українська Пекарка" для ужитку організації.

**ПОДАЙТЕ СВОЄ ПРИЗВИЩЕ Й АДРЕСУ КОЛИ
БАЖАЄТЕ СТАТИ ВІЛЬНОЮ ЧЛЕНКОЮ СУА**

Ім'я і прізвище.....
Адреса
.....
Тел.

100 ТИСЯЧНИЙ ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ
з призначенням на працю організації та забезпечення її майбутнього.
ВПРОДОВЖ СЕРПНЯ 1982 р. ВПЛИНУЛО:

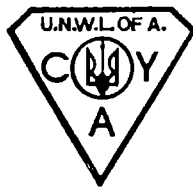

17-ий Відділ СУА, Маямі, Фл.	100.00 дол.
Анна Дубас, Ірвінгтон, Н. Дж.	50.00 "
Ірена Качанівська, Філядельфія, Па.	50.00 "
Анастасія і Іван Пиртки, Філядельфія, Па.	50.00 "
Ольга Женецька, Йонкерс, Н. Й.	25.00 "
Ольга Гнатик, Ньюарк, Н. Дж.	25.00 "
У рубриці "Замість квітів"	500.19 "
Разом	1,250.19 дол.
Досі вплинуло	15,471.00 дол.
Разом:	16,722.00 дол.

**ВІТАЙТЕ ТА СКЛАДАЙТЕ ПОБАЖАННЯ СВОЇМ РІДНИМ,
ДРУЗЬЯМ ТА ЗНАЙОМИМ НА СТОРІНКАХ "НАШОГО ЖИТТЯ"**

50-РІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ

28-го ВІДДІЛУ СУА, НЬЮАРК-ІРВІНГТОН, Н.ДЖ

Вересень 12, 1982 р.

28-ий Відділ Союзу
Українок в Ньюарку, Н.Дж.

ВЕЛЬМИДОСТОЙНІ СЕСТРИ У ХРИСТІ!

Сердечно дякую за повідомлення про те, що в листопаді ц.р. Ваш Відділ буде відзначати 50-ліття свого існування та вельми усердної і корисної для українського жіноцтва праці.

Всеціло приєднуюсь до тих, хто буде бажати Вам дальших успіхів праці та бажаю, щоб Господь обдарував членок Відділу Своїми ласками і щедротами.

З любов'ю, відданий Вам у Христі

Митрополит.

Слава Ісусу Христу!

15-го вересня 1982

Союз Українок Америки
28-ий Відділ у Ньюарку
Вп. Пані Емілія Цяпка — голова

ВИСОКОПОВАЖАНІ ПАНІ!

Дякую Вам за повідомлення про це, що 21-го листопада будете відзначувати 50-річчя своєї праці для добра українського народу.

У згаданому листі просите про уділення благословення для Ваших членкинь. Роблю це радо, бо високо ціную працю жінки — матері, яка виховує молоде покоління — нашу майбутність, наш найбільший скарб, яким є молодь для кожного народу.

Зокрема бажаю Вам всім здоров'я та щедрих Божих ласк. Нехай Вас всіх об'єднує любов Бога і любов ближнього, якої так дуже потрібно у теперішньому світі та в нашому народі.

Вашою діяльністю ви продовжуєте, зберігаєте й закріплюєте духову культуру нашого народу — тому належить Вам признання й подяка за працю. Пересилаю Вам Архиєрейське Благословення.

Благословення Господа Нашого і Спаси Ісуса Христа, любов Бога і Отця і Присутність Святого Духа нехай буде завжди зі всіма Вами!

Архиєпископ-Митрополит

ХВАЛЬНА УПРАВО, ДОРОГІ ЧЛЕНКИ 28-го ВІДДІЛУ!

Вітаю Вас від себе особисто і в імені Екзекутиви Союзу Українок Америки в 50-ту річницю заснування Вашого Відділу.

28-ий Відділ СУА замітний не тільки тим, що існує вже п'ятдесят років. Ці роки його існування були виповнені наполегливою і успішною працею управ і членок Відділу. Особливо треба відмітити труд і увагу, яку присвятили Ви і досі присвячуєте допомозі нашим землякам у рідному краю і в діаспорі. Численні посилки, грошова допомога в формі стипендій, усе це записане золотими буквами не тільки в історії Вашого Відділу, але й у пам'яті тих, хто з тієї допомоги користав. Між тими є молодь, наші студенти, які можуть вчитися завдяки стипендіям, про які Ви старалися.

Це не значить, що інші ділянки праці були у Вас недоцінені. Культурна діяльність, концерти, доповіді й інші імпрези, які влаштовував Ваш Відділ були завжди на належному рівні і притягали численних учасників.

Це, що Ви після 50-ти років існування начислюєте 112 членок свідчить про Вашу живучість.

Головна Управа і Екзекутива СУА завжди могли числити на Вашу піддержку для наших починів і лояльне відношення до Централі.

У 50-ту річницю Вашої праці прийміть щирі GRATULACIJI та бажання дальшої успішної праці.

Іванна Рожанковська,
голова Союзу Українок Америки

ОКРУЖНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК, НЬЮ ДЖЕРЗІ

щиро вітає 28-ий Відділ СУА з нагоди 50-ліття і висказує признання його Управі та всім Членкам за прикладну і жертвенну працю.

Бажаємо якнайкращих успіхів у майбутньому для добра нашої організації, української громади та нашої далекої, поневоленої батьківщини.

За Окружну Управу

Ірина Чайківська,
голова

Ольга Тритяк,
секретарка

ДО
28-ГО ВІДДІЛУ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
ІРВІНГТОН, Н. ДЖ.

Вельмишановні Пані, Членки 28-го Відділу США!

На тлі величезних змін у долі поодиноких українців, українських громад та усієї нашої спільноти п'ятдесятирічне існування Вашої організації заслуговує на відзначення і признание. Це є признание живучості ідеї, яка лягла в основу Союзу Українок Америки, яка мала силу притягати та захоплювати нові покоління українських жінок і яка, не зважаючи на всі різниці, зміла об'єднувати їх в активному змаганні до спільної мети. Ваш Відділ був одним із перших в Америці. Він був і є частиною великої, динамічної та успішної організації, якою є безумовно Союз Українок Америки. Ви є співтворцями її здобутків впродовж півстоліття.

Немає сумніву, що одним з найбільших досягнень Союзу Українок Америки було створення і вдержування Українського Музею в Нью-Йорку, який дає нагоду українцям і неукраїнцям пізнавати та цінити нашу культурну спадщину. Завдяки Вам, Союзянки, українська спільнота має установу, яка поставила нас, українців, поруч державних народів.

28-ий Відділ США належить до найбільше жертвенних Відділів на потреби Музею. Так само членки Вашого Відділу постійно піддержують наш Музей своїми щедрими пожертвами, включно з меценатськими.

Управа Українського Музею вітає Вас з п'ятдесятиріччям Вашого Відділу, висловлює Вам подяку за Вашу піддержку Музеєві і бажає Вам дальших успіхів. Ваші успіхи будуть здобутками й збагаченням усієї української спільноти.

З глибокою пошаною до Вас,

за Управу Українського Музею
Богдан Цимбалістий, голова

СЛОВО СПІВОСНОВНИЦІ ВІДДІЛУ

Коли наш 28-ий Відділ заснувався, до нього вступили жінки старшого й молодшого віку. Вони гарно співпрацювали. Початки були успішні, бо ми розуміли наші завдання супроти організації США. Нашою ціллю було поширити добре ім'я українського народу. Ми це робили, беручи участь у міжнародних виступах, влаштовуючи концерти і танцювальні імпрези, фестини.

Хочу висловити признання жінкам із нової імміграції, які прибули сюди в 1949 р. і вступили до нашого Відділу. Вони причинилися до його великих успіхів. Одночасно вони беруть участь у праці в громадських організаціях.

Маю велику пошану до членок США. Я горда, що працювала з ними впродовж 50 років.

Пелагія Кучкуда

СЛОВО ГОЛОВИ 28-ГО ВІДДІЛУ

Союз Українок — немов би символ єдності і сили українського жіноцтва. Наш 28-ий Відділ США в Ньюарку завдячує своє 50-літнє існування й успішній вислід праці — єдності членок, які свідомі, що Бог обдарував людину життям, щоб вона з вдячності служила Йому, своєму народові та громаді, в якій живе.

І ми членки 28-го Відділу США працювали й працюємо згідно з християнськими чеснотами і статутом США, з головною ціллю — допомагати українському народові.

Як діюча голова Відділу, я щаслива що враз з членками відзначаємо золотий ювілей нашого Відділу святочним бенкетом, але не лише для "бенкетування", але на те, щоб поділитися з громадою вислідом нашої праці як на внутрішній, так і на зовнішній ділянках.

З цієї радісної та святочної нагоди, мені приємно висловити щиру подяку моїм попередницям і всім членкам за щиру відданість праці для США і за приятельську, гармонійну співпрацю зі мною.

Надіюся, що після ювілейних святкувань ми не спочинемо на лаврах, а навпаки — будемо зміцнювати наші сили для росту США і для допомоги українському народові в його намаганнях здобути незалежність.

Емілія Цяпка
голова 28-го Відділу США,
Ньюарк, Н. Дж.

Ньюарк, 17-го вересня 1982 р.

Посвячення прапора 28-го Відділу. 1954 р.
The blessing of the flag of UNWLA Branch 28 — 1954.

28-ий Відділ США, Ньюарк-ірвінгтон замість друкувати окрему книжку з нагоди свого ювілею, постановив дати додаток до "Нашого Життя", якого кошти покрие Відділ. Тому-то в сьогоднішньому числі читачі найдуть окремі сторінки присвячені 28-му Відділові з нагоди його ювілею.

Редакція "Нашого Життя"

ГОЛОВИ 28-го ВІДДІЛУ СУА

*Пелагія Хома-Кучкуда
(1935-1938 рр.)
Pelahia Choma-Kuchkuda*

*Марія Настюк
(1939 р.)
Maria Nastiuik*

*Анна Настюк
(1947-1964 р.)
Anna Nastiuik*

*Софія Андрушків
(1965-1966 рр.)
Sofia Andrushkiw*

*Ольга Муссаковська
(1967-1968, 1977-1978 рр.)
Olha Mussakowska*

*Стефанія Карапінка
(1969-1971 рр.)
Stefania Karapinka*

*Евфрозина Мартинець
(1972 р.)
Evfrozina Martynec*

*Лідія Гладка
(1973-1975 рр.)
Lidia Hladka*

ЧЛЕНИ УПРАВИ 28-ГО ВІДДІЛУ СУА В НЬЮАРКУ В 1982 РОЦІ

Емілія Цяпка — голова,
Ольга Муссаковська і Ірена Небелюк — заступниці
голови,

Зеновія Воробець — секретар
Александра Патковська — касир
Референтки:

Марія Гординська — організаційна,
Люба Єднака — культурно-освітня,
Таїса Богданська і Анна Стоцько — імпрезові,
Ірена Качмарська — пресова,
Ольга Гнатик — суспільної опіки,
Марія Дубрак — бібліотекарка,
Марія Боярська, Юстина Луків, Анна Мокринська і
Параня Ляцко — господарські.

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

Софія Андрушків, Надія Бігун і Євгенія Шпірка —
члени,
Юлія Добош і Наталя Загайкевич — заступниці.

Емілія Цяпка, голова

*Ольга Цар
(1976 р.)
Olha Car*

*Омелія Цяпка
(1979-19)
Omelia Carpa*

ГОЛОВИ 28-ГО ВІДДІЛУ: ЯКИХ СВІТЛИН НЕМА.

Анна Онишук 1932,
Марія Шумейко 1933,
Олена Дзік 1934,

Невідомі 1940-1946

Перші переселенці з України, між якими було багато дівчат і жінок, гуртувалися в своїх парафіях. Але українська жінка хотіла виявити себе і на громадському полі. Відчуваючи брак жіночої організації, яка брала б участь у народному житті, ньюаркське жіноцтво 9-го листопада 1932 року при допомозі голови СУА Олени Лотоцької заснувало 28-ий Відділ СУА. Ініціаторками-засновницями були: Анна Онищук і Катерина Кузьма.

ПЕРШИМИ ЧЛЕНКАМИ ВІДДІЛУ БУЛИ:

Анна Онищук, Катерина Кузьма,
Пелагія Хома-Кучкуда, Анна Пенцак,
Марія Гапанович, Стефанія Присяжна,
Катерина Атаманець, Катерина Сакала-Шеремета,
Софія Салюк, Анна Кузьма,
Анастасія Грицишин, Катерина Пишко,
Марія Шумська, Ольга Гура,
Анна Височанська.

СКЛАД ПЕРШОЇ УПРАВИ ВІДДІЛУ БУВ ТАКИЙ:

Анна Онищук — голова,
Марія Гапанович — заступниця голови,
Катерина Кузьма — секретарка,
Пелагія Хома — касирка.

ДО КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ ВВІЙШЛИ:

Катерина Сакала,
Анна Височанська,
Стефанія Присяжна.

З ЧЛЕНОК-ЗАСНОВНИЦЬ ДО СЬОГОДНІ ЖИВУТЬ:

Катерина Кузьма, Пелагія Хома-Кучкуда,
Катерина Сакала-Шеремета, Стефанія Присяжна.

Напочатку праця Відділу була спрямована на допомогу рідному краю. Збирано пожертви на різні громадські установи, як: Рідна Школа, Союз Українок, Народна Лічниця, Товариство Українських Інвалідів, Комітет Політичних В'язнів, журнал "Жіноча Доля" і т. д. Збирання доходів відбувалося за допомогою товариських вечорів ("кард парті"), фестинів, (пікніків), забав, аматорських вистав і різдвяних зустрічей.

Під час Другої світової війни Відділ співпрацював з Американським Червоним Хрестом. У березні 1946 року наступило з'єднання українського відділу Червоного Хреста і Жіночого Культурного Клубу в Ньюарку з 28-им Відділом СУА.

Поширена організація перебрала на себе обов'язки допомагати біженцям, порозкиданим по різних переселенських таборах: висилати їм одяг, харчі, медикаменти, а також афідавіти на приїзд українців до США.

Гідна уваги є широка харитативна діяльність суспільної опіки — Відділу, якої історія є докладніше подана на окремому місці.

Праця Відділу була багатогранною від початку заснування.

Відділ брав участь в академіях з нагоди національних свят, у протестаційних маніфестаціях за звільнення наших церковних достойників і політв'язнів з більшовицьких тюрем і концтаборів, проти масового вивозу української молоді з України на цілинні землі. Такі дати, як посвячення пам'ятника Лесі Українці в Клівленді, пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні, святкування з нагоди 100-річчя

народин Лесі Українки, національні свята місцевої громади не проходили без активної участі Відділу. Відділ допомагав місцевій парафіяльній школі, жертвував на будову католицької і православної церков.

Відділ провадить пропагандивну діяльність серед американців, інформуючи їх про змагання України до волі. За ініціативою Відділу і співпрацею жіночих організацій Ньюарку влаштовано величаву академію-маніфестацію (1956 р.) в честь жінок Кінгару. Підтримує зв'язки з сенаторами, конгресменами, з радіо-станцією "Голос Америки", брав участь у святкуваннях 200-річчя міста Ньюарку, збирав підписи в справі видання Шевченкової поштової марки з нагоди 100-ліття його смерті. За ініціативою постійно активно засновниці Відділу Пелагії Кучкуди Відділ був ініціатором фестивалів в Голмдел, Н. Дж., які влаштовуються вже 10 років.

Популяризуючи українську культуру, Відділ влаштовує виставки народного мистецтва в Публічній Бібліотеці Ірвінгтону, на міжнародному вечорі в Монклер та в університетах — Колдвел і Ратгерс. З нагоди 200-річчя Америки влаштовано репрезентативну образотворчу виставу в американським музеї в Ньюарку, в якій брали участь 22 українські мистці метрополітальної округи. Крім цього виставлено твори О. Архипенка з приватної колекції. Виставу позитивно оцінила дирекція Музею. Всі наші виступи на зовнішньому відтинку відмітила прихильно американська преса.

Дуже жива праця проходить в нутрі Відділу. На кожних ширших сходинах читаються доповіді, опрацьовані переважно членами.

Влаштовуються фестини, літературні вечори, веселі вечори, виставки образів членок Відділу й інших мистців, курси писання писанок, "Свята Матері", вишивані вечорниці, китайські льотерії, покази історичного і народного одягу та застосування вишивки до модерного одягу. Поїздки до українських літніх осель: "Союзівки", Гантеру, "Верховини" розважали членок новими вражіннями. Хор Відділу під диригентурою союзянки Оксани Тарнавської був нашою гордістю і втішався великою популярністю не лише серед союзянок, але і серед громади. На конкурсі хорів Союзу Українок дістав друге місце.

Впродовж багатьох років Відділ користується власною великою бібліотекою. Щоб зацікавити членство читанням, засновано Гурток Книголюбів, який очолювала Дарія Ярославська. На жаль, передчасна смерть забрала в лютому 1982 р. нашу улюблену письменницю — членку, втрату якої Відділ відчув дуже боляче.

Від 1970 до 1982 рр. відбувалися в Відділі курси малярства під керівництвом Оксани Шавес. Навчання на курсах було поєднане з відвідуванням музеїв, втішалось популярністю серед союзянок і притягало зацікавлених з-поза СУА.

Відділ є потрійним меценатом Українського Музею, членом ЗУАДК-у, місцевого Народного Дому і "Рідної Школи".

Щоб зашепити українській дитині любов і пошану до свого рідного, Відділ зорганізував світличку, яку провадив від 1965 до 1981 р. Крім забав і розваг улаштовувано в світличці щороку "День Матері"; гостював у малят св. Миколай, відзначувано свято Т. Шевченка і святочно закінчувано шкільний рік. Тепер світличку перебрав і провадить мо-

лодій 75-ий Відділ.

Наш Відділ начислював 158 членок, тепер є 112, але все ще найчисленніший в системі СУА. Членки зуміли зберегти свою національну ідентичність і є добрими громадянками країни їхнього поселення, що дає їм можливість жити вільним життям, зберігати віру своїх батьків та плекати національні традиції.

Відділ відзначував величаво свої 25, 30, 35, 40 і 45-ліття, під час яких нагороджувалося відзнаками довголітніх і заслужених членок. Дохід із 45-літнього ювілею "Бенкет без бенкету" в сумі тисяча дол. призначено на Український Музей.

Крім щорічних звичайних імпрез влаштовувано ще літературні вечори, репортажі, образотворчі виставки, музичні виступи. І так в останніх роках влаштовано: в 1968 р. вродистий літературний вечір Дарії Ярославської з нагоди видання трилогії "Повінь"; 1978 р. літературний вечір Дарії Ярославської з нагоди появи її книжки "Папороть не цвіте"; 1979 р. "Репортаж з поїздки по Європі" — Іванни Савицької; 1980 р. образотворчу виставку маларки з Канади — Ірени

Носик; 1981 р. у березні "Вечір письменниць" з участю — Ірини Дибко-Филипчак (членки Відділу), Любови Коленської, Уляни Любович, Іванни Савицької і Дарії Ярославської; 1981 р. в листопаді "Вечір музики і слова" з участю редакторки "Нашого Життя" Уляни Любович і піаністки Дарії Каранович. Прихід (300 дол.) призначено на Народній Дім в Ірвінгтоні. У вечорах крім авторів брали участь літературознавці, мисткині слова і піаністки.

Відділ жертвував на різні цілі, особливо для своєї організації — для Централі СУА, на доми СУА в Філадельфії і в Нью-Йорку та на Запасний Фонд "Нашого Життя".

Таку працю провадить Відділ вже 50 років. Це довгий пройдений шлях — повний праці і жертвенности, бо тих, що організували 28-ий Відділ та працювали над його розбудовою і нас, які продовжують ту працю, "кличе дух героїв поляглих в боротьбі" — до дальшої праці для добра нездоленої України.

Підсумовуючи довголітню працю, дивимось з гордістю в наше минуле, з надією в краще майбутнє.

Марія Робак

НАШ ВІДДІЛ У СИСТЕМІ СУА

Впродовж 50 років членки працювали у своєму Відділі, але одночасно ясно здавали собі справу, що вони є частиною цілого СУА і з тим наставленням плянували і переводили свою працю. На кожний заклик Централі брали активну участь у всіх починах організації.

Крім усіх зобов'язань супроти своєї організації Відділ зложив на закупівлю дому в Філадельфії в 50-их роках 375 дол., на будинок в Нью-Йорку купив цеголок на 3,000 дол., на Запасний Фонд "Нашого Життя" дав 800 дол. Крім членської вкладки є подвійним меценатом Українського Музею; на фонд ім. Олени Лотоцької завершує 3,000 дол. даток.

За 22 роки існування Округної Управи членки Відділу були головами Округи 17 років, а саме: засновниця св. п. Олена Гординська — 2 р., Ольга Салук — 4 р., Дора Рак — 1 р., Ірина Кіндрачук — 3 р., Надія Бігун — 2 р., Ольга Цар — 1 р., Лідія Гладка — 4 р.

Займали теж різні пости в Управі Округи. Ініціювали та засновували нові Відділи на терені Округи. Членки Відділу, будиши в проводі Управи Округи, очолювали і організували та проводили XVI Конвенцію СУА на "Союзівці".

5-го грудня 1960 року улаштовано в Ньюарку величавий 35-літній ювілей Централі СУА з участю хору Відділу під диригентурою св. п. Оксани Тарнавської і співпраці поодиноких членок.

Окрім усіх голів Округи, які автоматично є членами Головної Управи, членки займали пости в Екзекутиві СУА, а саме: Ольга Муссаковська, Ефрозина Мартинець, Ліда Гладка. Також в Головній Управі СУА були: св. п. Олена Гординська, Ольга Муссаковська, Ірина Кіндрачук, Катерина Кузьма, Ольга Салук.

За 50 років існування багато членок відійшло від нас з волі Всевишнього, багато старших переселилося в інші місця на постійне перебування, проте багато з них удержує контакт з Відділом як із своїми рідними.

Відділ начислює 112 членок та помимо нашого "золотого віку" ми ще дуже активні і своєю цікавою та оживленою працею притягаємо молодших жінок до себе.

Ірена Кіндрачук

Округна Управа СУА, Нью Джерсі 1965 р. 9 членок 28 го Відділу.

The Regional Council of New Jersey, including 9 members of UNWLA Branch 28.

Виставка під час "Дня союзанки" — 28-ий Відділ Exhibit during "Den Soyuzanky" — UNWLA Branch 28.

П'ЯТДЕСЯТЛІТНІЙ ОГЛЯД ПРАЦІ СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ 28-ГО ВІДДІЛУ СУА, НЬЮАРК, Н. ДЖ.

Від самого початку існування Відділу членки хотіли помагати людям в потребі. Жінки, що приїхали з Галичини, мали все великий сантимент до рідного краю, тому перш за все хотіли йому допомогти. Працюючи у Відділі, призбирали готівку з товариських вечорів, пікніків і забав та слали грошеву допомогу Народній Лічниці у Львові, Т-ву Українських Інвалідів, Т-ву Політичних В'язнів, уділили стипендію Марії Русенко у Львові в сумі 35 дол. і жертвували на голодуючих в Україні, але ця поміч голодуючим, на жаль, ніколи туди не дійшла. Під час Другої світової війни Відділ співпрацював з Червоним Американським Хрестом. Членки шили одяг для війська, а теж були зайняті при пакуванні харчів і ліків та жертвували гроші на цілі Американського Червоного Хреста.

По Другій світовій війні частина членок Американського Червоного Хреста, як теж Українського Жіночого Культурного Клубу, включилась до 28-го Відділу СУА і мала доволі праці. Тоді в різних країнах Європи, а головню в Німеччині і Австрії, було багато переселенчих таборів з українськими біженцями. Для них союзники призбирали і висилали одяг, харчі і ліки, а також підшукували спонзорів і висилали афідавіти.

Від 1948 р. почали прибувати до Америки наші скитальці. З отвертими раменами і правдивим українським щирим серцем прийняли наших скитальців членки 28-го Відділу. Відбирали їх з пристані в Нью-Йорку, старались приміщення і праці. На початок давали харчі, позичали гроші, платили за перевіз речей, безкорисно приміщували в своїх домах, платили навіть комірне. Заопікувалися 11-літньою дівчинкою, якої батька задержали на "Острові Сліз". Вона дістала впродовж 10 місяців в домі одної членки материнську опіку, а Відділ платив за неї 25 дол. місячно.

З касових книг видно, що на цю допомогу скитальцям Відділ видав 1300 дол.

Багато з новоприбулих жінок вписалося до 28-го Відділу і гармонійно співпрацювало. Опісля суспільна опіка Відділу працювала у двох напрямках, а саме: допомагала потребуючим на місці і несла поміч потребуючим в інших країнах.

Допомога на місці була радше моральна. Членки комісії суспільної опіки відвідували хворих по шпиталях і вдома, а часом навіть опікувалися хворими вдома, несли їм потіху і розраду. Морально піддержували родини померлих членок через зорганізовану участь у похоронах і тепле слово про покійних.

Матеріально допомагав Відділ вдовам з малими дітьми, старшим хворим і немічним людям, погорілій родині, а головню студіюючій молоді, висилаючи незможну молодь на літні табори. Через наш Відділ зложили різні люди гроші на стипендії для дітей, яким батьки померли.

Через Відділ перейшла стипендія ім. Олени Гординської в сумі 727 дол., яку передано до Окружної Управи Нью Джерзі і стипендія ім. Ірини Гнатів в сумі 600 дол., що започаткувала стипендії до Європи. Висилано гроші для потребуючих до ЗУАДКУ. Поважнішу готівку приділив Відділ місцевій парафіяльній школі. Крім датку на будову вивінував одну клясу включно з телевізором. На суспільну опіку на місяць Відділ витратив 7,436 дол.

В 1953 р. Централю СУА доручила нам опіку над садочком в Інгольштадті, Західня Німеччина. Тоді при Відділі

Базар комітету "Мати й дитина" 28-го Відділу — 1956 р. Зліва: С. Андрушків, Н. Бігун, І. Заболоцька, А. Салук, О. Гординська, Л. Станько, А. Гнатиків, Н. Нападівич, О. Муссаковська.

The bazaar of the Committee "Mother and Child" of UNWLA Branch 28 — 1956.

постав комітет "Мати і Дитина". Багато членок і сторонніх пань вписалося до цього комітету. Відділ звернувся до нашої громади і 95 родин відразу себе оподаткували 25 центів місячно на цілі Комітету.

Впродовж 15 літ членки комітету збирали гроші, за які 4 роки удержували садочок в Інгольштадті, 6 літ українську школу в Бельгії, висилаючи призначену суму на руки о. Богдана Куриласа. Відділ вислав теж гроші КОДУСОВІ і Пластові в Німеччині.

Відділ опікувався трьома бабусями в Європі і гроші вислав впродовж 10 літ через Централю СУА. Діставав поміч від нас сиротинець Сестер Службениць у Франції. Постійну поміч дістає Інститут св. Ольги в Бразилії.

В 1960 роках звернулися до нас переселенці в Європі за поміччю в науці для їхніх дітей. Тоді започатковано стипендії для студіюючої молоді в Європі. Досьгодні було 19 стипендістів. Стипендії були у висоті 50 — 100 дол. для учнів народніх, середніх і високих шкіл. За весь час вислано на стипендії до Європи 8,765, а до Бразилії 970 дол. З наших стипендій скористав один молодий многонадійний священик, який, на жаль, скоро помер.

В останніх двадцяти роках Відділ слав поміч пакунками і грішми до різних країн Європи і Південної Америки, а саме: політичним в'язням, а радше їх родинам, поворотцям із Сибіру, потерпілим від повені і землетрусу в Югославії, потерпілим від повені на рідних землях, інвалідам, хворим старшим людям, священикам і монахиням та минулорічним нашим біженцям із Польщі до Відня. Крім стипендій на згадану поміч видав Відділ 33,246 дол. За час свого існування видав Відділ на місці і до інших країн 51,720 дол.

Фонди призбиравали ми з імпрез, добровільних датків і зі збірок біля церкви. Відділ одержав спадок від 2-ох добродіїв на потреби суспільної опіки в сумі 14,000 дол. Гроші є зложені на нерухомім конті Централі СУА в банку, а дивідендами диспонує наш Відділ в порозумінні з Централєю СУА, висилаючи поміч потребуючій студіюючій молоді, сиротам, родинам дисидентів і старшим хворим людям.

Ольга Муссаковська

Дитяча маскарада — 1956 р.
Children's masquerade ball
— 1956.

Хор 28-го Відділу СУА — 1952 р.
The choir of UNWLA
Branch 28 — 1952.

Свято Уляни Кравченко
на "Верховині" — 1956 р.
Celebrating Ulana Krawchenko at
"Verchowyna" — 1956.

**РЕФЕРЕНТКИ СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ 28-ГО ВІДДІЛУ
СУА, НЬЮАРК, Н. ДЖ.:**

Софія Воробець, Ольга Муссаковська, Августина Хома;
Софія Андрушків — референтка стипендій до Європи і член
комісії суспільної опіки при Головній Управі СУА;
Ольга Гнатик — член комісії суспільної опіки при Головній
Управі СУА.

*Світличка 28-го Відділу
— 1966 р.
The pre-K program of UNWLA
Branch 28 — 1966.*

*Хор 28-го Відділу США — 1953 р.
The choir of UNWLA Branch 28
— 1953.*

*Членки 28-го Відділу — 1966 р.
The members of UNWLA Branch 28 —
1966.*

НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК

передплата "НАШОГО ЖИТТЯ"

Замовлення проситься слати враз із передплатою на адресу адміністрації "Нашого Життя", подаючи докладну адресу в англ. мові, та місяць від якого почати висилку журналу.

**СПИСОК 112 ЧЛЕНОК
28-ГО ВІДДІЛУ СУА,
НЬЮАРК — ІРВІНГТОН
В 1982 РОЦІ**

1. Софія Андрушків
2. Володимира Бакун
3. Іванна Бартошек
4. Ірина Басняк
5. Катерина Батюк
6. Неоніля Беднарська
7. Марія Бекесевич
8. Ольга Бекесевич
9. Надія Бігун
10. Таїса Богданська
11. Анастасія Бохонок
12. Іза Боярська
13. Марія Боярська
14. Матильда Василів
15. Ольга Гаврилюк-Варила
16. Люба Винарчук
17. Наталія Возняк
18. Зеновія Воробець
19. Марія Гарматій
20. Лідія Гладка
21. Ольга Гнатик
22. Богуслава Гнатів
23. Марія Гординська
24. Ольга Грицак
25. Степанія Гук
26. Ольга Дармохвал
27. Юлія Демчук
28. Павлина Дереш
29. Ірина Дзедзик
30. Юлія Добош
31. Коля Долинська
32. Анна Дубас
33. Марія Дурбак
34. Люба Єднака
35. Наталія Загайкевич
36. Степанія Зелик
37. Іванна Калинич
38. Марія Канюка
39. Дарія Каранович
40. Ірина Качмарська
41. Ірина Кіндрачук
42. Анастасія Кисілевська
43. Галина Клим
44. Іванна Кононів
45. Ганна Коренець
46. Ірина Кочержук
47. Роза Білоус-Кратко
48. Наталія Кравчук
49. Катерина Кузьма

UNWLA Branch 28 — 1974.

28-ий Відд. СУА 1974 р. В першому ряду голови Відділу. Зліва: Є. Мартинець, О. Муссаковська, С. Карапінка, Л. Гладка, П. Кучкуда, А. Настюк, С. Андрушків, О. Цар, Ф. Дорошенко (заступниця голови).

Членки 28-го Відділу СУА — 1982 р. Members of UNWLA Branch 28 — 1982.

50. Пелагія Кучкуда	75. Надія Плакида	101. Ярослава Хромовська
51. Євгенія Леськів	76. Євгенія Плєскачевська	102. Ольга Цар
52. Іванна Лисенецька	77. Анна Полянська	103. Марія Цибики
53. Юстина Луків	78. Анастасія Псуй	104. Емілія Цяпка
54. Параня Ляцко	79. Євгенія Пташник	105. Розалія Цюняк
55. Валя Калін-Магмет	80. Дора Рак	106. Наталія Чапленко
56. Надія Мандрусак	81. Євгенія Ратич	107. Галина Чехут
57. Евфрозина Мартинець	82. Марія Рій	108. Наталія Шараневич
58. Ольга Марущак	83. Стефанія Рій	109. Анна Шаркевич
59. Дарія Миськів	84. Марія Робак	110. Катерина Шеремета
60. Анна Мокринська	85. Володимира Рубель	111. Євгенія Шпірка
61. Ольга Муссаковська	86. Люба Савойка	112. Осипа Яворська
62. Лідія Мурашук	87. Марія Семанишин	АКТИВНІ ЧЛЕНКИ, ЩО
63. Олександра Назарук	88. Ірина Сигалів	ВІЙХАЛИ:
64. Анна Настюк	89. Надія Стадницька	1. Ольга Бодляк
65. Ірина Небелюк	90. Євгенія Степова	2. Зеня Ковальська
66. Іка Олесницька	91. Стефанія Стеців	3. Марія Герус-Мартюк
67. Софія Олесницька	92. Анна Стоцько	4. Ольга Салук
68. Ярослава Олесницька	93. Стефанія Таланчук	5. Дарія Стасюк
69. Емілія Онишкевич	94. Олександра Терлецька	ДЯКУЄМО ЗА ПІДДЕРЖКУ
70. Катерина Павелко	95. Анна Тиха	ЦЬОГО ВИДАННЯ МУЖАМ
71. Марія Павловська	96. Люба Турянська	ЧЛЕНОК:
72. Олександра Патковська	97. Ірина Федів	1. Василь Кучкуда
73. Марія Плакида	98. Ірина Дибко-Філіпчак	2. Володимир Мартинець
74. Ольга Плакида	99. Марія Франко	3. Сильвестер Мартинюк.
	100. Августина Хома	

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

XXXIV РІК ВИДАННЯ

ЖОВТЕНЬ 1982

ЧИСЛО ВОСЬМЕ

ПЕРШИЙ КРОК ДЕКАДИ

Наші складові організації питають нас про програму Декади Української Родини. Її вже давно слід було створити й пустити в рух. Та це не така проста справа. Живемо на чотирьох континентах, поділені на 21 організацій. Чи можна вибрати програму, яка відповідала б усім групам, віддзеркалювала б їх поняття і повела б Декаду в відповідному напрямку?

Відбулись численні наради й дискусії. Поза нами досвід Міжнародного Року Жінки й Дитини. Рік Жінки заскочив нас зненацька, але Рік Дитини був підготовлений уже від 1978 року. Створено 10 Комітетів Українського Року Дитини, і з них кожен виконав якусь роботу. Дехто навіть знайшов свій власний шлях у тому і відзначився. Більшість виявила себе корисно в напрямку праці над дитиною і для дитини.

Чому ж так важко знайти цей шлях у Декаді Української Родини? Чи утруднений доступ до української громади, чи боїмося незрозуміння наших завдань?

Цього не можемо сказати. Так як у Міжнародному Році Дитини, маємо й тепер багато віри й охоти до цієї справи. Ми певні, що нам вдасться зміцнити й піднести значення української родини. Тільки не думаємо починати цей шлях самотньо. Адже в Українському Році Дитини ми діяли майже самі і хіба в деякій мірі нам допомагали Пласт і СУМ. Це не сміє повторитися. Тому ми починаємо працю з могутнім союзником, що вже поробив певні кроки в

тому напрямку. Ним є Українська Церква обох віровизнань.

У тому напрямку маємо запевнення співпраці. Ми відвідали наших владик і переконались, що вони уже започаткували дію в напрямку Декади. Радо прийняли нашу співпрацю. Першим кроком, що ми його намітили розпочати й спільно завершити — це вибір Родини Року.

Це здається на перший погляд дрібною справою. Але це має своє особливе значення, коли врахувати напрямні Декади і враження цього першого кроку. Бо цей вибір станеться на терені парафії, до якої належить кожен наш Відділ. Відділ сповнятиме функцію мотору, а ґрунтом для його дії буде парафія. Вибір родини Року стане спільним твором відділу й парафії.

Може дехто не буде вдоволений таким початком нашої дії в Декаді Української Родини. Маємо далекосяглі пляни, як зміцнити родину і як поширити її дію у збереженні нашої ідентичності. Маємо намір притягнути до співдії чужинців, одружених з українцями, щоб вони також дали свій вклад у нашу Декаду. Маємо намір захопити до дії й тих, що розчарувались в родинному житті і живуть самотньо або пропадають для нас в атмосфері чужої родини. Але це вимагає часу. Така програма перед нами. А тепер сягаємо по найближче — розглядаємося у своєму оточенні і допоможемо вибрати найкращу родину. Це буде першим кроком у Декаді Української Родини.

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПРАВОСЛАВНИХ СЕСТРИЦТВ

У днях 17-18-го травня 1980 р. відбувся в Бавнд Бруку Восьмий З'їзд Об'єднання Українських Православних Сестрицтв, отриманий зі звітом за три роки праці. Це було для нас найкращою нагодою познайомитись з розвитком і способом праці цієї великої прицерковної жіночої організації.

У звітному часі відбулась інтенсивна праця над організаційним охопленням членства. З тією метою Управа об'їхала далеко віддалені осередки, як Сестрицтва в Міннеаполісі — Ст. Полі і Фініксі, Арізона.

Культурно-освітня діяльність разом із видавничою в останньому триріччі поширилась. Головний видавничий проєкт — видання Енцикло-

педії англійською мовою — пішов уперед, бо Управа віддала його до друку. Хоча членство свідоме, що це ще лиш початок наших зусиль, проте вже раде, що справа рухається. Також вдоволене, що американські університети замовляють видання ОУПС, як історію нашої Церкви проф. І. Власовського, а також наше видання про указ Валуєва. У десятиліття смерті нашої основоположниці й голови бл. п. Людмили Івченко Управа вшанувала її пам'ять спільно з УВАН-ом. Вже більш, як 5 років видає свій кварталник "Віра" під редакцією Галини Петренко. В останніх роках улаштовуємо концерти постової тріоди під час посту. Це знайомить наших

молодих громадян із цією постовою відправою.

У ділянці суспільної служби Управа в постійному контакті з Сестрицтвами з Південної Америки, спмагаючи їх одяговими пакунками, ліками й пожертвами на будову храмів. Зложено значну пожертву на будову Дому Культури в Бавнд Бруку. З Фонду ім. Л. Івченко видаємо стипендії нашим студенткам.

Маємо постійний контакт з Голосом Америки, що реферує про нашу працю. Виступаємо в обороні ув'язнених жінок і священників. Беремо активну участь у будові пам'ятника Митрополита Липківського і нагробника Ізідори Косач.

ВИДАННЯ ПРО ЖІНОК-В'ЯЗНІВ

Заплановане видання про жінок-в'язнів уже здійснюється. Видно запис о. Михайла Кобата, який у своєму заповіті призначив 1,000 дол. на ту ціль, був зроблений в добру годину. Др Ніна Строката, яка мала подати матеріял, поширила цей задум. Замість одного видання, що обняло б усіх жінок-в'язнів, вона запропонувала видати п'ять головних, а саме: про Оксану Мешко, Ірину Сенік, Оксану Попович Раїсу Руденко і Ольгу Гейко-Матусевич у формі невеликих брошур українською й англійською мовами. Хоч це переступає межі, покладені покійним меценатом, ми все ж таки погодилися з тим. Вже розпочали роботу над підготовою матеріялу, щоб закінчити її перед IV Конгресом СФУЖО.

КОНГРЕСОВА КНИЖКА

Книжка IV Конгресу СФУЖО вже друкується. До неї увійшли — привіт Блаженнішого Патріярха і трьох Митрополитів, згадка про 300-ліття Філадельфії, де Конгрес відбувається, історію СФУЖО за п'ять років пера Наталі Пазуняк, звідомлення 16 складових організацій із різними ілюстраціями, згадки про працівниць, що відійшли у вічність, пожертви на Фонд Конгресу, список жертводавців, які пожертували по 25, 20 і 10 дол. Не прислали свого звіту такі складові організації — Світський Апостолат Українського Жіноцтва з Німеччини, Український Жіночий Союз Австрії, Об'єднання Українських Жінок Венесуелі і Об'єднання Українських Православних Сестрицтв з Австралії й Нової Зеландії.

На обгортці, яка буде з картону кремкової краски, буде емблема Конгресу у формі розгалуженого дерева української родини. Її зладила на наше замовлення мисткиня Христя Зелінська з Філадельфії. Ця емблема, як і напис під нею, будуть виконані в синьому кольорі.

ГАСЛО КОНГРЕСУ

IV Конгрес СФУЖО відбувається під гаслом української родини. Цій темі присвячений панель на пленумі, українську родину у формі розгалуженого дерева представляє емблема Конгресу. Ця ж емблема появиться на Конгресовій Книжці, вона

фігурує на жетоні, що продається перед Конгресом.

Ліга Українських Католицьких Жінок Канади внесла доповнення до гасла. Первісно воно звучало — бережим українську родину — вона підстава нашого народу. Тепер із доповненням ЛУКЖ-у воно звучатиме: "Бережим українську християнську родину — вона підстава нашого народу".

КОМІСІЯ ВИСТАВКИ

З нагоди Конгресу відбудуться різні виставки, получені з умінням і талантами жінок. Для тієї мети створено Комісію Виставки під проводом Наталі Даниленко. Комісія ще не мала наради, але в ході Конгресової Комісії вона вже намітила різні можливості.

Головною темою виставки буде діяльність СФУЖО. Показана за допомогою світлин за п'ять років діяльності, вона з'ясує головні етапи того часу. Це буде — Міжнародній Рік Дитини, Конференції СФУЖО в Південній Америці, Європі й Австралії. З'їзд Жіночої Преси у Вашингтоні. Дальшими виступами будуть — актуальна жіноча преса у формі видань СФУЖО і складових організацій. Цю частину виставки опрацює мр. Дора Рак.

Окрім того запрошено мисткиню Славу Геруляк, яка в окремій кімнаті виставить свої керамічні вироби. Знов майстер української вишивки Слава Стахів задемонструє українську церковну вишивку, над якою тепер працює. Отже любителі народнього мистецтва побачуть багато нового в кераміці й вишивкарстві.

УЧАСТЬ В IV КОНГРЕСІ СФУЖО

Вже зголосилися до участі в IV Конгресі СФУЖО представниці з США й Канади. В тому ЛУКЖ і СУА використали вперше можливість збільшеної участі і прислали зголошення 14 і 8 делегаток. Також і з-за моря прийшли зголошення представниць, що їх радо привітаємо. З Англії прийдуть три, з Франції дві, з Німеччини і Бельгії по одній. Найбільше тішить нас участь жінок із Південної Америки. Приїде представниця з Бразилії і по одній з Об'єднання Жінок Просвіти і Організації Українок "Відродження". На жаль, немає до тепер зголошення з Австралії, а ми їх дуже хотіли б привітати.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Вже більше, як рік проминуло часу, коли українська громада у Монреалі поховала видатну громадську діячку Орісо Судчак. Народжена у 1908 р. на Буковині, походила з родини Роговських, що вчителювали в Виженці над Черемошем. Учительський семінар закінчила в Самборі, переїхавши туди до тітки. Повернувшись на Буковину, вчителювала в різних місцевостях. Незабаром вийшла заміж за Ераста Руснака з Бергомету, що також був учителем. В часі большевицької окупації він згинув від підступної кулі і вона, молода мати, залишилась із малою дитиною. Переїхала до Галичини, де працювала в Жіночій Секції УДК у Самборі. Звідтіля їй простелилась дорога на захід і вкінці вона опинилась у Монреалі. Тут вона підійшла близько до голови СФУЖО Олени Залізняка, і їй завдячуємо написані спогади з молодечих літ, що вона їх списала на машині під диктат голови. У 1952 р. Оріса вийшла вдруге заміж за Ярослава Судчака. З часом перейшла працювати до Голосу Канади, де часто робила інтерв'ю з видатними людьми.

Оріса Судчак була невтомною громадською працівницею, що поклала свої сили всюди, де того треба було. З-поміж прихильниць СФУЖО вона вибивалась своєю жертвенністю і посвятою. Відійшла у вічність 15-го квітня 1981 р.

НАДІСЛАНІ КНИЖКИ

Бердник, Олесь. Зоряний корсар. Фантастична повість. Торонто. Вид-во "Добра Книжка". 1981. 264 ст.

Гарасовська, Марта. Українські політв'язні в СРСР. Адресний покажчик. Балтимор — Торонто. Вид-во "Смолоскип". 1981. 204 ст.

Зошити Українського Самвидаву, Випуск I. Погром в Україні — 1972-1979. Вид-во "Сучасність". 1980. 312 ст.

Зошити Українського Самвидаву, Випуск III. Зупиніть кривосуддя! Справа Левка Лук'яненка. Вид-во "Сучасність". 1980. 264 ст.

Камінський, Анатоль. Яка орієнтація? Вид-во "Сучасність". 1981. 92 ст.

Караванський, Святослав. Ярина з городу Хоми Черешні. Торонто. Вид-во "Гомін України". 1981. 187 ст.

Качор, Андрій. Євген Храпливий. Вінніпег, Канада. Видання накладом УВАН. 1980. 32 ст.

Докінчення на обкладинці

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL. XXXIX

OCTOBER 1982

EDITED BY A. H. Sawyckyj

TO THE MAMA'S OF SOYUZ UKRAINOK, WITH LOVE

by Alexandra Riznyk

I remember especially the mamas of the Soyuz Ukrainok. I remember my mama, Evdokia Lykthey; I remember Rosie Polche's mama, Maria Chuma; I remember Betty Jensen's mama, Mrs. Dzuma. I remember many, many other mamas like them.

They were very typical of the early immigrant women who came to the United States and to Canada from Ukraine. These were very unique women. These were women mostly with 2 grade school education who came to this country for a better life. Some came just for a visit and never went back. All had different reasons for coming but they came. In most instances they left most of their families in Europe. Some had a few relatives here and there.

But once they had their families established and their homes organized, they felt the need in this still strange land to join together with other Ukrainian women for mutual interest, for social reasons, for moral support.

We all know that the Ukrainian woman has been a liberated woman for many, many generations. She didn't need ERA. She knew she was entitled to a night out with other women to share ideas and have fun.

I remember these women, typically like our mamas, joining and forming clubs that quickly became very active in the community. They formed theatrical groups, they gave plays, they gave concerts, they observed holidays, they had patriotic programs. We all remember "sviata heroyin" to which they dragged everybody in the family.

And the reason I am here, and the reason some of the rest of us are here, is because we were dragged to everything. No one said 'would you like to come?' You just went.

These wonderful women supported the organization of Ukrainian language schools. Whatever the community needed they were ready to do. The small clubs that they organized gradually evolved into the UNWLA.

What made them in my estimation so memorable is that whatever they did, they did with great enthusiasm. They were very energetic and they had a zest for living. Everything they did was done wholeheartedly. There

Alexandra Riznyk — Honorary Member of UNWLA.

was gossip — they were women, — and there was a little intolerance here and there. But when there was a given project, the gossip was forgotten and laid aside temporarily and everybody worked together.

For many years these women took part in the International Women's Exposition in New York. They worked like demons. They dragged cases, they embroidered things to be sold, they came and cleaned, they packed, they unpacked, they took turns selling in the booths. They were plenty of arguments but they did it.

I think what made them so unique was that these women knew how to love. They knew the meaning of love. They punished with love. They argued with love, they differed with their club officers but with love. Everything they did, they did with love. Love for one another, love for their organization and their energy seemed to be endless. It was always renewed.

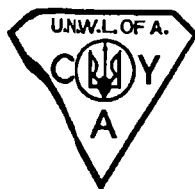
Some of us may say — oh, well, the times were different. Perhaps. The times we live in are pretty bad. We do not seem to hear anything joyful anymore; tragedy constantly hovers over us.

We extend our warm greetings to all the participants of the Ukrainian Women's Conference, "Ukrainian Woman in Two Worlds," at Soyuzivka, October 2-3, 1982.

It is our sincere hope that this gathering will bring all of us together under the common denominator of love and respect for the past, recognition and appreciation of the present, and continued achievements in our joint work for the benefit of our homeland, our community, our families and our own personal growth.

May the time we spend together be most pleasant and productive, and full of mutual understanding, spiritual enrichment and new ideas and goals for our work in the future.

The Executive Board of the Ukrainian
National Women's League of America

WOMEN'S THOUGHTS ABOUT THE CONFERENCE "UKRAINIAN WOMAN IN TWO WORLDS"

"I read with delight your article in the Ukrainian Weekly about the upcoming Ukrainian Women's Conference. I congratulate your Organizing Committee and wish you the greatest success. I pledge my support and cooperation."

Victoria D. Malick, Colesville, Maryland

"Please send me information about the Women's Conference. I would be glad to contribute to it in any way I can."

Zenia Sochor, Worcester, Massachusetts

"Please let me know how I can help..."

Dionizia Brochinsky, Orange, Connecticut

"Dear Ukrainian Sisters: Although I do not speak Ukrainian, I am very interested in my Ukrainian heritage. I would be glad to contribute my time, energy and ideas to the Conference."

Kathryn Keene, New Milford, New Jersey

"I am planning to attend the Conference because it looks like a worthwhile event. I'm trying to convince my friends and members of my UNWLA Branch 107 in San Jose to come also."

Irena Strokon, Livermore, California

"I'll be glad to serve as a liaison from 'my neck of the woods,' if needed. Count on me to do whatever needed to make this Conference a success."

Ruth Boode, Rochester, Michigan

"Yes, absolutely, I'm coming to the Conference! and I'm bringing my daughter, age 12."

Tania Vitvitsky, Cambridge, Massachusetts

"I look forward to the Conference and volunteer to help where assistance is most needed."

Ksenia Kuzmycz, Rockville, Maryland

Contin. "TO THE MAMA'S..."

But these women did not have it easy, either. You will remember that most of them came to the U.S. during the Depression but that did not seem to dampen their spirits. Many of them had to find work to augment their husband's salaries — but it didn't dampen their enthusiasm for the women's organization or their work.

I remember a funny story my mother told us. Having gone to a fancy dress-up UNWLA dinner, there she was, in her evening dress with long earrings and lipstick, all made up. Now my mother worked. She cleaned in a bank in the night hours or the early morning hours. And coming out after the banquet she hailed a cab about 12 midnight and gave the driver the address of the bank. Of course, the cab driver, thinking she was a crazy lady, questioned her. She said 'I know what I'm doing and she had to explain that she was coming from a dinner but that she had to go to work and that she could change her clothes when she got there.

Of course, we laughed about that story for a couple of weeks. I think that story in itself explains or rein-

forces the enthusiasm and zeal that these women had for their work and the organization.

Now, I would like us to think about the way we work in Soyuz Ukrainok and the way we go about our organization's business. I wish we now had the same enthusiasm and the same love these women had. As I now remember the mamas, what comes to mind is the love they had.

I hope that when all of us leave here today, and particularly those of us whose mothers were in Soyuz Ukrainok, we will think of our mamas and remember the love they had and how they used that love in every facet of living. If we stop and remember, maybe we can apply some of that love and enthusiasm for our work in the organization.

Excerpted from an address by Alexandra Riznuk given at the 50th Anniversary Luncheon held on June 13, 1982. Mrs. Riznuk, an Honorary Member of UNWLA, is a past vice president on UNWLA's Executive Board, and the first president of the Ukrainian Museum. She is a member of Branch 64 in New York City.

YURIY SHUKHEVYCH, POLITICAL PRISONER, NEEDS YOUR HELP NOW

Yuriy Shukhevych has the unfortunate distinction of being known as the 'eternal prisoner of the Soviet Union, having spent 30 out of his 48 years in prison. His 'crime'? The fact that he was the son of Ukrainian guerrilla leader, General Roman Shukhevych.

He was first arrested in 1948, at the age of 14, and rearrested in 1968 and 1972. In the years 1968 through 1972 he lived in the Caucasus (exiled from Ukraine). While there, he married and became the father of two children. For the past decade, Shukhevych has been incarcerated in Vladimir prison as a 'dangerous state criminal.' His crime was to write down two dozen critical words about the Soviet regime during his incarceration.

During the years in Valdimir prison, his health was precarious. He suffered from chronic ulcer, heart, vision, and dental problems, but did not receive the necessary medical attention.

The latest tragic news about Shukhevych is that he has lost 99% of his vision after an operation performed in a prison hospital. In effect he has been blinded.

The mother of Yuriy Shukhevych wrote a letter on March 25, 1982 describing the heart-rending experience of seeing her son incapacitated by blindness and his ill-treatment in prison.

"I visited my son together with my daughter. We waited the entire month of September for a permit. We found him in a deplorable state. He had begun to lose sight in one eye very rapidly, the other was totally blind. He could not even recognize faces. This was in the middle of November and on Christmas day (January 7 by Eastern rite) they performed surgery. One eye was operated for a detached retina and the other for a cataract as well as a detached retina.

Following the operation he regained sight in one

eye for two weeks after which time he became totally blind. He is a virtual invalid but was designated only as an 'invalid of the second category.' How much more incapacitated can one be? He is also in a state of complete malnutrition and exhaustion. He should undergo a treatment of resuscitation which would restore his general health, if indeed anything at all can help him. An inhuman fate befell him and us..."

When my daughter and I came to see him in the hospital (after the operation), they brought him to us. He was feeling his way in order to reach me and I burst into tears. I hugged him, but his chest felt like a ladder — bones covered with skin — it was painful to look at him and even more painful to speak. I had never cried during these past thirty years until now. Soviet regime had completed its task."

The Senate and House have passed House Concurrent Resolution No. 205, proposing that November 9, 1982 be proclaimed as the day honoring the Ukrainian Public Group to Promote the Helsinki Accords. Most of the 37 members of the group are in prison, labor camps, or exiled.

President Reagan's signature to the Resolution is now required to finalize the issue. The 'Americans for Human Rights in Ukraine' committee is coordinating a massive campaign to urge people to write to President Reagan, expressing their opinion as to how important his decision will be to the lives of Ukrainian political prisoners, among them Yuriy Shukhevych.

The committee requests that letters to President Reagan be channeled through their group in order to better coordinate the campaign. Contact the committee at 43 Midland Place, Newark, NJ 07106, telephone (201) 373-9739.

DONATIONS TO THE HELEN LOTOTSKY FUND

Donations to the HELEN LOTOTSKY FUND continue to "pour in" to the UNWLA Office. Most recently the following letter was received from **Anna Dubas**, a member of Branch 26 of Newark, stating:

"I am enclosing herein my check for \$500. for the 'Fund of Helen Lototska.'

I can remember her from my early childhood. She was a great beauty in that time, and a wonderful leader for the women's movement here in America.

I am making this donation at this time since in November 1982, Branch 28 in Newark will celebrate its 50th Anniversary. My mother was a member of Branch 28 and now I am following in her footsteps."

The UNWLA Executive Board is indeed appreciative of such loyal support.

ROSALIE POLCHE
UNWLA Secretary

DIRECTOR MARIA SHUST ANNOUNCES THAT THE UKRAINIAN MUSEUM RECEIVES \$20,053 FROM INSTITUTE OF MUSEUM SERVICES

For a second consecutive year a portion of the Ukrainian Museum's general operating funds for this fiscal year was provided by a General Operating Support grant from the Institute of Museum Services, a Federal agency that administers to the nation's museums.

The allocation of \$20,053 is the maximum possible for the Ukrainian Museum under IMS guidelines. The maximum allocations are 10% of an operating budget, not in excess of \$35,000. The preceding year IMS had also awarded the Ukrainian Museum with the possible maximum of \$15,932.

The Ukrainian Museum was selected from a field of 1141 applications submitted by museums in every state, the District of Columbia and the Virgin Islands. In her closing letter Director of the Institute of Museum Services, Lilia Tower, writes: "I congratulate you on receiving this award. It is an indication of the quality of your museum and of its service to your community and to the nation." It is with pride The Ukrainian Museum accepts notification of a \$20,053 grant from the Institute of Museum Services.

HEALTH & WELL-BEING

By Dr. Maria Motyl

GOOD NEWS ABOUT STRESS

For years doctors have been saying that stress can be harmful. Consequently, it has been linked to every disease from asthma to ulcers to heart disease.

Recent studies, however, have found that stress is not always harmful and that it can be a crucial, even productive part of life. A person who is in control of his/her life can channel stressful energy into a healthier future, while people who avoid conflict and competition may actually be doing themselves harm.

Researchers are finding that the bad effects of stress are triggered not by the pressures of decision-making but rather by the feeling that one's decisions are useless, that life is overwhelming and beyond one's control. Therefore, it is not the high-level executives who are most vulnerable to stress but the lower-level managers, secretaries, sales clerks, etc.

During a stressful situation the body releases a number of chemicals that enable the person to perform in a crisis. The typical "flight-or-fight" response provides a surge of energy, power and concentration. Other biochemical agents are released in response to painful stimuli.

The science of neurochemistry, of understanding the functions of each of these chemicals is still in the infancy stage. Many doctors, however, are beginning to understand that tranquilizers are no solution to the stress of everyday life. Tranquilizers interfere with the body's chemical reaction to stress and may, therefore, cause more harm than good. Learning to live with stress and to channel it to positive ends is the important thing.

HEART ATTACKS STOPPED IN PROGRESS

Every day thousands of Americans suffer heart attacks. Many of the heart attacks are caused by blood clots in a coronary artery. By stopping the flow of blood these clots cause the destruction of a large number of heart muscle cells.

Recently a new treatment has been

developed that is capable of stopping heart attacks that are in progress. Doctors have found that injection of a clot-dissolving enzyme called streptokinase can do just that.

In this treatment doctors first puncture an artery in either the groin or arm and insert a thin tube called a catheter. The catheter is guided to the aorta and then to the coronary arteries. A radioopaque substance is injected and the coronary arteries are outlined on X-rays. If the patient is found to have a blood clot, the doctor injects streptokinase which can liquefy the clot and prevent permanent damage.

The treatment works best when the enzyme is injected early in the course of the heart attack, probably in the first six hours. Once the cells have died, the treatment is pointless. The need for early treatment emphasizes the importance of recognizing early signs of heart attack.

INHERITING ALCOHOLISM

Researchers have found that children of alcoholics are especially likely to become problem drinkers. In fact the risk for them is four times higher than for the rest of the population. While it is probable that certain genetic predispositions for alcoholism exist among these cases, it is also the quality of life in an alcoholic home that affects the children's future drinking habits and behavior.

A recent report made by a New York State agency shows that more than half a million New York residents under the age of twenty have a parent who is an alcoholic. Social agencies report that 40 to 90 percent of their caseloads involves such children.

A number of states already have, or are considering legislation which would help children who are caught in the circumstances of an alcoholic household. The recent New York State report recommended that Family Court judges be empowered to require treatment for alcoholic parents as a condition to retaining custody of a child. New Jersey's Legislature voted compulsory treatment last year for alcoholic parents in homes where there is a child "in crisis," but the governor vetoed to plan because of cost. Delaware is currently the only state where a Family Court judge can order an alcoholic into treatment for "imperiling a family relationship."

НАШІ ГРАДУАНТКИ

24-го травня 1982 відбулася градуація студентів медицини "Апстейт Медикал Сентер" у Сиракузах, Н. Й., на якій **Марія Витвицька** одержала диплом д-ра медичних наук.

Д-р М. Витвицька є дочкою відомих українських громадян на терені Нью-Йорку, д-ра Ігоря і Дарії з Зацерковних Витвицьких.

Д-р М. Витвицька скінчила середню школу СС. Василянок у Філядельфії, а передмедичні студії в Колумбійському Університеті в Нью-Йорку в 1978 р.

Вона брала активну участь у громадському життю, зокрема в Пласті, покінчила з відзначенням школу українознавства. Бувши мистецько обдарованою, виступала на сцені "Вудс оф Аддс" в ролі героїні п'єси Дороти і інших. Малювала декорації для опери "Лис Микита" І. Франка в Студії реж. Шашарівського. В студії Лідії Крушельницької проектувала костюми та виконувала маски до п'єси "Як посієш, так пожнеш" Бориса Грінченка.

Крім закінчених медичних студій д-р М. Витвицька має ступінь бакаляра мистецької фотографії, при Нью-Йоркському університеті, та ступінь магістра мистецтв (Columbii College). Мала самостійні фотографічні виставки на "Вол стріт' Трініті Черч" і Нью-Йорк. Марія любить музику спів і спорт.

Д-р Витвицька почала "інтершп" в Байсайд Госпітал", Срінгфілд Масс.

ГРАДУАНТКИ!

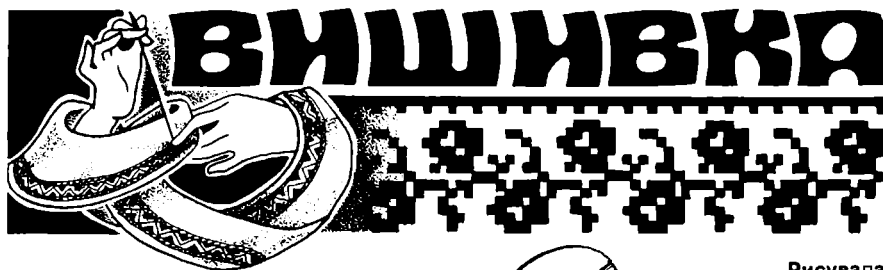
Просимо повідомляти нас про виследи своїх студій, закінчення університетів, одержання дипломів, докторатів тощо.

ЮВІЛЕЙНІ СУКНІ

Київ готується до свого ювілею, і його модельєри вигадують нові сукні, що нагадують княжу добу. Ось недавно подали два моделі суконь, що мають в собі щось давнього.

Перший модель — це стрій сільської дівчини. Виконаний з міцного поліестру білого кольору, скроєний поширено до низу. Рукав досить широкий, вшитий рагланово. Сукня доволі довга.

Вишивка приміщена наверху рукава. Це покиданий мотив, що

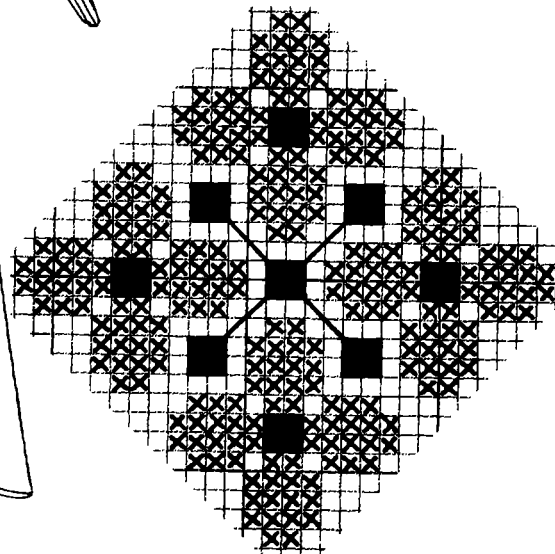
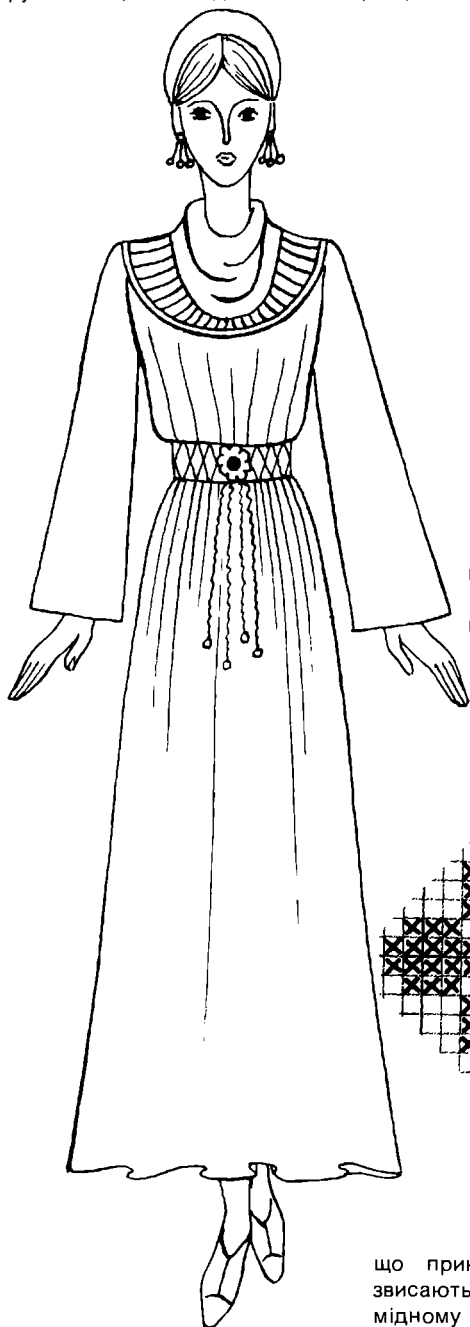
поширюється до ліктя. Взір зложений з чотирьох мотивів рожі, що зібрані в одне ціле. Виконаний хрестиками або настилуванням, яке вже було вживане в княжі часи.

Поділ сорочки обведений малими рожечками, густо поставленими. Сорочка зібрана в стані поясом з червоної волічки, що зав'язується спереду.

Цікавий убір голови, що складається зі стрічок. На чорному тлі виткані червоні рожечки.

Другий модель теж навіяний княжою добою. Як матеріал послужив шовк кремового кольору. Крій складний, стан зібраний у складки, а спідниця зібрана у стані. Вгорі стан викінчений широким поясом, що нагадує пекторалю. Він може бути виконаний з того ж шовку, взятого на підкладку і прошитого машиною. Або може бути зроблений із металю, що його можна вбирати до різних суконь. Вище пекторалі є модний тепер високий комір, що застібається ззаду.

До стану є вшиті широкі рукави, викінчені дрібною вишивкою. Спідниця зібрана у стані широким поясом,

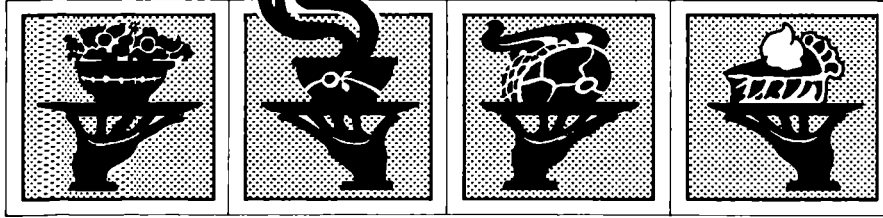

що прикрашений зором. З нього звисають спереду кульки на тонкому мідному дроті.

Убір голови складається з білої широкої стрічки. У вухах великі ковтки з підвісками.

наше харчування

ЛУКІЯ ГРИЦІВ

САЛАТИ

Звичайно слово "салата" переносить нашу думку на головку городової салати. Однак на правду салати можна приготувати з кожного роду харчів — городини, садовини, ягід, м'ясив чи риби. Тут я подаю декілька приписів салат, що найбільш надаються восени.

ПОМАРАНЧЕВА САЛАТА

3 помаранчі
2 банани
2 яблука

листки городової салати

З 2-ох помаранч обірати шкірку і покроїти їх в кубики, яблука (зі шкіркою або зняти шкірку) покроїти в малі платочки, залити соком із третьої помаранчі. Банани покроїти в кубики і залити тим самим соком з помаранчі. Опісля відлити сік. На чотирьох тарілках уложити листки салати, а на них естетично уложити повищі овочі. Подавати зі сметанковою підливою:

1/2 горнятка вершків до збивання
2 ложки цукру
2 ложки ясного виноградного оцту
1/2 чайної ложечки соли

Все разом збити, щоб було густаве.

МІШАНА ОВОЧЕВА САЛАТА

1/2 горнятка кусків ананаса (консервованого без цукру)
1/2 горнятка платками крайної грушки
1/2 горнятка грейпфрута без шкірки
1/2 горнятка ясного винограду крайного на половинки без кісток
1 1/2 горнятка банана кусками, покропленого цитриновим соком, щоб не чорнів.

Легко змішати вилками і подавати на листках салати, полити зверху овочевою підливою:

1/2 горнятка овочевого сиропу (може бути з ананаса)
1 цитрина — сік
2 яйця вбиті на ясний колір
1/4 горнятка цукру

Сироп, сік і цукор закип'ятити, влити до яєць і разом варити при малій температурі до згуснення. Подавати заходжене.

САЛАТА З МОРКВИ

4 середні моркви натерти на терці
2 середні яблука пократити в куски
1/3 горнятка ясних родзинок
1/3 горнятка волоських горіхів

Підлива:

3 ложки майонезу
2 ложки цитринового соку
2 ложки вершків
1 ложка цукру

Овочі і горіхи змішати разом, подавати з підливою, якої складники збити разом і захолдити перед подаванням.

КРАЩА САЛАТА З ЯБЛУК

3 горнятка червоних яблук насічених та скроплених цитриновим соком
1 горнятко ясних родзинок
1 горнятко насіченої селери
1 горнятко волоських горіхів

Змішати разом та подавати зі сметанковою підливою. (Підлива подана вище.)

Проситься всіх дописувачів "Нашого Життя" посилати до редакції тільки оригінали дописів чи статей. Згідно з журналістичною практикою не подається копій статей, що були поміщені чи переслані до інших газет чи журналів. Для кожної газети, чи журналу треба писати окрему вістку або статтю. Будемо вдячні, копи пресові референтки чи дописувачі будуть придержуватися тієї засади.

СЕРЕД ЗЕЛЕНІ І КВІТІВ

Жовтень... Осінь це дивна пора року. Листя на деревах змінює свої барви на червоно-жовті та сумно, помалу опадає на землю. Сонце хоч світить та вже не так весело, як вліті. По городах тут і там стримить сухе бадилля квасолі, бараболі чи іншої городини. Коло хат на квітниках, що влітку пишались мальовничими кольорами квітів, лежать залишки пожовклого бадилля. Лише одна хризантема вперто простягає свою голівку до сонця і часто витримує суворість першого легкого приморозку. Навіть вітер віє якимось інакше, неначе б хотів навіяти сумного холоду і довести нам, що життя рослин у городах вже йде на відпочинок, засинає, кінчається. Але після сумної осени і холодної зими знову повернеться весна. Оживуть дерева, зацвітуть квіти та зазеленіє трава. Тож для тих рослин треба приготувати землю, щоб була поживна, пухка і волога — готова до садження квітів чи городини на весні.

Якщо у вашому городі є глиняна земля, добре є досипати трохи грубого піску. Щоб земля була поживніша, треба насипати сухого листа, сіна, решток стятої трави. Треба теж посікти качани з кукурудзи, траччя з порізаного дерева, ("Peat moss") та добре перегнилого коров'ячого погною. Поміж це все посипати обірвані головки з паперових сірників те пересипати 3-4-ма фунтами "epsom salt", а зверху ще присипати вапном ("lime"). Все це полити літньою водою, якщо можливо, або холодною. На весні все це перекопати і приготувати грядки до розсадження.

Сірка з головок сірників не допустить до розмноження різних шкідливих хробаків і комах у землі, а "epsom salt" сприяє вирощуванню коріння.

Нат.

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА ЧІКАГО

ХРОНІКА ЗА 1981 р.

ВІДДІЛ	МІСЦЕВІСТЬ	ГОЛОВА	ЧЛЕНКИ:		СХОДИНИ:			ЧЛЕНИ
			ВІДДІЛУ	НОВІ	УПРАВИ	ШИРШІ	ПЕРЕДПЛАТИ	УМ
16-ий	Міннеаполіс	М. Петришак	30	-	5	6	28	х
22-ий	Чікаго	Л. Шеремета	65	1	5	6	61	х
29-ий	Чікаго	М. Білинська	40	7	8	8	30	х
31-ий	Вискансин-Деллс, Вис.	І. Кузик	18	-	-	7	14	Меценат
36-ий	Чікаго-середній південь	Т. Слободян	19	3	-	4	5	-
51-ий	Милвокі	Н. Лехман	34	-	3	5	12	х
74-ий	Чікаго-захід	О. Турула	28	2	-	5	24	х
77-ий	Чікаго	В. Косогор	20	2	-	5	9	-
84-ий	Чікаго-далекий південь	В. Боднарук	17	-	-	7	10	-
101-ий	Чікаго	М. Гриневиц	33	2	5	7	8	-
102-ий	Манстер-Гемонд, Інд.	І. Куц	31	-	3	6	10	х
110-ий	Міннеаполіс	Н. Дорошак	11	-	-	-	3	х

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ ДІЛЯНКА:

На ширших сходинах Відділів відчитувано доповіді, присвячені визначним постатям чи історичним подіям. Також спомини, нариси, поезії, гуморески, враження з подорожей, часто з висвітлюванням прозірок.

16-ий Відділ: "Константина Малицька — визначна письменниця, виховниця і суспільна діячка", "Марта Борецька — героїня Північного Новгороду", "Листопадний Зрив — історична аналіза". На інших сходинах Софія Дмитренко відчитала "Веселі пригоди Гриця Зозулі — ЕКА", а Олена Бенцаль розповіла про свої вакації в Гантері та участь в літературному вечорі І. Савицької.

22-ий Відділ: Членки або запрошені гості відчитували цікаво опрацьовані реферати: "Стрілецькі колядки", "Віршовані новорічні побажання", "Шевченко у спогадах сучасників", "Значення книжки", "Уривок з промови Головного Отамана Симона Петлюри". Дуже цікавий репортаж зі своєї подорожі до Швеції відчитала Анізія Струц.

29-ий Відділ: Галина Коленська висвітлила прозірки з подорожі до Аляски. Про жінок в сучасній Україні розповіла Раїса Мороз, а про "Визвольні змагання УПА" — Ірина Камінська. Реферат про "Українські різдвяні звичаї" — відчитала Тетяна Винниченко.

31-ий Відділ: Про цікаві статті на актуальні теми подбала голова Відділу Ірина Кузик.

51-ий Відділ: Культурно-освітня референтка відчитувала на сходинах реферати, по яких відбувалася дискусія.

74-ий Відділ: Ольга Мельник продемонструвала з докладними поясненнями печення весільного короваю. Цікаві були прозірки з Єгипту, які висвітлила Галина Коленська, членка 29-го Відділу. Софія Роман — делегатка Відділу на XIX Конвенцію США, звітувала про її хід.

77-ий Відділ: Валентина Косогор відчитала реферат про життя Кармелюка, а Галина Коленська показала прозірки зі своєї подорожі на Аляску.

84-ий Відділ: Репортаж "Подорож по СРСР" ілюстрований прозірками, відчитала студентка Марія Шпур. Володимира Демус читала свої сатиричні вірші.

101-ий Відділ: На ширших сходинах відбувалися доповіді, гутірки або зайняття. "Давні різдвяні звичаї в Україні" — Тетяни Кузич, "Комітет в обороні людських прав в Україні" — Марти Форович. Стефанія Трой перевела показ писання писанок. Ольга Мельник показувала спосіб печення і декорування короваїв. Членки підготовляли також декорації на вишивані вечериці.

102-ий Відділ: На ширших сходинах відбувалися цікаві гутірки.

ІМПРЕЗОВА РЕФЕРЕНТУРА:

16-ий Відділ улаштував виставку українського народного мистецтва, яку відвідало понад 200 осіб, в тому багато чужинців. Приготовив також обід з українськими традиційними стравами.

22-ий Відділ: Голова Відділу, Люба Шеремета, організувала для членства прогулянку до славного ботанічного городу "Мортон Арборітум". Гарно відбулись святочні різ-

Окружна Управа та голови Відділів СУА, Округи Чикаго, Ілл. Зліва: 1-ий ряд — Я. Панчук — пресова референтка, Г. Коленська — 1-ша заступниця голови, М. Семків — голова Контрольної комісії, Е. Струтинська — голова, М. Наваринська — 2-га заступниця голови, Л. Басюк — кореспондентська секретарка. 2-ий ряд — В. Хринівська — голова 101-го Від., М. Гриневич — організаційна референтка, В. Трощук — референтка суспільної опіки, В. Демус — референтка музею і мистецтва, О. Турила — протоколярна секретарка і голова 74-го Від., М. Ріпецька — голова 84-го Від. і 3-тій ряд — І. Куц — голова 102-го Від. Ванджура — голова 29-го Від., А. Кучма — господарська референтка, Х. Гаст — касирка, В. Косогор — голова 77-го Від., І. Олексюк — виховна референтка.

The Regional Council and the Presidents of UNWLA Branches of the Region of Chicago, Il.

дв'яні й великодні сходи з мистецькою програмою. Відбулись також два базари. Іванна Городиська перевела курс вишивання і виготовлення прикрас на ялинку. Багато труду й уваги Відділ присвятив різдвяній програмі в Музеї Науки й Промислу. В цьогорічній програмі виступив хор "Молода Думка", ансамбль бандуристів ОДУМ-у, Танцювальна Студія при парафії свв. Володимира й Ольги. Мистецьким оформленням ялинки займалася невтомна Саломія Кавка. Відділ є членом УККА та брав участь в організуванні "Українських Днів".

29-ий Відділ влаштував разом з Інститутом Модерного Мистецтва масковий бал. При Відділі існує вокальне тріо "Пісня", знане зі своїх виступів.

31-ий Відділ: Членки ходили з "колядою", підготували Свят-миколаївський і Щедрий вечори. Гарною програмою відзначили Шевченківські роковини. У великодньому часі влаштували свячене. Перевели також продаж печива з льотерією.

36-ий Відділ приготував великодній базар — продаж писанок, святочного печива й вареників. Другий базар відбувся восени. Членки помагали в приготуванні свяченого для парафії Різдва Божої Матері, бо у всіх своїх починах користають зі щирої прихильності о. пароха й вірних.

51-ий Відділ: В травні влаштовано "Свято Матері". Програму з великим успіхом виконали шкільні діти, а членки приготували перекуску для гостей. Брав участь у підготовці "Листопадового свята". Багато труду вложив при влаштуванні мистецької виставки та приготуванні українських традиційних страв на "Інтернаціональному базарі", який за три дні відвідало ок. 80 тисяч людей. З вдячності за уживання парафіяльного приміщення церкви св. Михаїла на свої сходи й імпрези, членки зайняли влаштуванням парафіяльного свяченого. П'ять разів у році перевели "бінго", а на весні влаштували продаж печива.

74-ий Відділ: Успішно пройшов курс вишивання, який перевела Меланія Дубицька. Зорганізовано випродаж уживаного одягу, різдвяний ярмарок. Членки брали участь у святкуванні срібного ювілею парафії св. Йосифа, з примі-

щень якої користають. Як щороку завідували кіоском з експонатами українського народного мистецтва на парафіяльному фестивалі від 21-го — 30-го серпня 1981 р.

77-ий Відділ: Влаштував продаж уживаного одягу та домашнього печива. В грудні відбулася товариська Зустріч з льотерією.

84-ий Відділ: Влаштував два літературні вечори спільно з Інститутом Модерного Мистецтва в приміщенні Інституту: в червні Ліди Палій з Торонто — репортаж з прозірками "Подорож в Анатолію", в листопаді — вечір поета Богдана Бойчука з Нью-Йорку. Слово про поета виголосив проф. Богдан Рубчак. Фотомонтаж, базований на творі Б. Бойчука "Подорож з учителем", по мистецьки виготовив Юрій Миськів. Відбув традиційний пікнік в городі подружжя Демусів. В листопаді ширші сходи присвятив пам'яті покійної голови Людмили Кодельської у другу річницю її смерті.

101-ий Відділ: Найбільш успішною імпрезою Відділу були вишивані вечерниці, які відбулися 24-го жовтня 1981 р. Атракцією забави був показ весільних вінків, короваїв, вишивок, а причиною успіху — повна співпраця всього членства.

102-ий Відділ: Влаштував у квітні великодній базар з гарною виставкою народного мистецтва. В травні, курси куховарства, які перевела Мирослава Галан. Вліті відбувся "пікнік", а восени гостинний виступ мисткині Тетяни Баюк п. з. "Неопалима купина". Відділ співпрацює з місцевим УККА, якого є членом та бере участь у всіх громадських імпрезах.

СУСПІЛЬНА ОПІКА:

На терені Чикаго діє Бюро Суспільної Опіки, ініціатором якого була Окружна Управа СУА. Впродовж кількох років Бюро очолювала референтка суспільної опіки Окружної Управи СУА св. п. Стефанія Борович, яка померла 23-го серпня 1981 р.

16-ий Відділ: Вислав 8 пачок з одягом. З того 2 до Бразилії і 6 до Європи. Переведено також збірку на фонд ім. Еви Сташків.

22-ий Відділ: Великою жертвенністю і працею розгорнув широку допомогуву акцію. Вислано 4 пакунки з одягом і 2 з книжками до Бразилії та 4 харчеві пачки до Європи. Фінансово допомагав родинам у Польщі й біженцям у Відні, та родинам політв'язнів в Україні. Підшукав спонзора на стипендію для студента богослов'я у Бразилії, а на другу членки жертвували між собою в пам'ять Стефанії Борович. Помагав "бабусі" в Аргентині, як також оплачував 5 передплат "Нашого Життя" до Бразилії. Голова перевела збірку на фонд ім. Еви Сташків, а членство збірку листами на "коляду". Відділ завжди пам'ятає за своїх хворих і старших членок та карточками й відвідинами піддержує їх на душі.

29-ий Відділ: Започаткував 1,000-долярним датком Стипендійний фонд для малолітніх синів покійної членки Віри Козій-Олексій. В міру потреби помагає своїм членкам морально й матеріально.

31-ий Відділ: Вислав 10 пакунків до Європи й 4 до Бразилії. З "розподілу майна" на загальних зборах призначив датки на фонд будови церкви в Люрді, фонд "бабусі", родинам політичних в'язнів, виховання священників в Аргентині, на Український Музей в Нью-Йорку.

36-ий Відділ: Жертвував 100 дол. для українських біженців в Австрії. Часто йшов з моральною й матеріальною поміччю сиротам, хворим і старшим віком.

51-ий Відділ: Вислав 5 посилок з одягом до українських інтернатів у Бразилії та 2 для політичного в'язня в Україні. На заклик Головної Управи перевів збірку між членками й вислав 455 дол. на поміч біженцям з Польщі. Не забуває за хворих і немічних у громаді.

74-ий Відділ: Членки перевели збірку коло церкви св. Йосифа на потреби Бюра Суспільної Опіки. Вислано одну стипендію до Бразилії з каси Відділу, а другу до Європи зі збірки між членством. Приєднано спонзора для одної стипендії в сумі 225 дол. — п. Зиновія Петеша. Дві членки Відділу — Ольга Панас і Надія Га дженра індивідуально вислали дві стипендії до Бразилії. Крім того Відділ вислав 2 пачки з одягом і 2 з харчами до Європи. Пакунок до Бразилії уфундувала членка Відділу Володимира Мацюрка. Відділ передплачує також журнал "Наше Життя" для двох "бабусь".

77-ий Відділ: Вислав 1 пакунок з одягом до Європи. Жертвував 25 дол. на літературний Фонд проф. Романа Завадовича, як також зложив даток 25 дол. з нагоди храмового свята собору св. князя Володимира. Вислає 2 рази в році грошеву допомогу й передплачує "Наше Життя" одній старшій особі в Німеччині.

84-ий Відділ: Придбав трьох спонзорів для українських студенток у Бразилії. Дві стипендії по 200 дол. оплачують — д-р Пилип Демус і д-р Роман Смик, одну в сумі 150 дол. — д-р Ігор Кодельський. Вислав 8 посилок уживаного одягу для дівчат при школі ім. св. Ольги в Прудентополі, Бразилія. Оплата за посилки виносила 199 дол.

101-ий Відділ: Приготовив 7 великодніх кошиків бідним родинам. Жертвував 250 дол. на Стипендійний фонд 29-го Відділу СУА та 165 дол. на допомогу українським втікачам з Польщі.

102-ий Відділ: Вислав 2 пакунки з одягом до сиротинця в Бразилії. Продовжує стипендії до Бразилії, УКУ в Римі, помагає Сестрам Василіянкам в Югославії. Членки відвідали бідну родину в своїй околиці та уділили їй допомогу.

ВИХОВНА ДІЛЯНКА

"Садочок казок" — світличка 29-го Відділу, Чикаго. Костюмівка "Лялі і паяци"

"Kindergarden of Fairy Tales". The pre-K program of UNWLA Branch 29, Chicago. Masquerade party "Dolls and Clowns".

22-ий Відділ: Переводить раз у тиждень радіо-передачу. Членка Відділу Люся Самбірська, яка очолює радіо-колегію, приготує передачі при співпраці Леонції Боднарук, поодиноких членів 22-го або інших Відділів СУА. Відділ має власну бібліотеку, якою користується членство.

29-ий Відділ: Протягом 20-ти літ провадить дитячу світличку під назвою "Садочок Казок". Зайняття відбуваються три рази в тиждень під проводом Марії Рихтицької. В світличці було 37 дітей. Восени відзначено 20-ий ювілей програмою і дитячою костюмовою забавою. Крім того у світличці відбулось ще кілька гарних імпрез: Шевченківське свято, "День Матері", "вишивана" забава, "Миколайко", градуація. До розвитку світлички багато причинилась бувша довголітня садівничка Ірина Олексюк, виховна референтка Округу. Виховну Комісію 29-го Відділу очолює Юлія Кокорудз.

51-ий Відділ: Займається виховною працею в Школі Українознавства, в якій директоркою і учительками є членки Відділу. Відділ зорганізував зустріч молоді, яка пройшла з великим успіхом.

74-ий Відділ: Співпрацює зі Школою Українознавства при церкві св. Йосифа, якої директоркою є членка Відділу Ірина Дмитерко. Любослава Шандра є програмовою референткою СФУЖО.

84-ий Відділ: Віра Боднарук, голова Відділу, провадила в липні й серпні на українській оселі в Равнд Лейку, близько Чикаго, "Лісову школу", для дітей від 3-ох до 6-ох років життя. Участь взяло 23 дітей.

"Садочок казок" — світличка 29-го Відділу, Чикаго. "Вишивана" забава і градуація 1981 р. В другому ряді посередині садівничка Ірина Олексюк; зліва помічниця Олександра Савин, справа помічниця Марія Рихтицька

"Kindergarden of Fairy Tales". The pre-K program of UNWLA Branch 29, Chicago. "Embroidered dance" and graduation, 1981.

МИСТЕЦЬКА РЕФЕРЕНТУРА: УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

Окружна Управа стала вдруге меценатом Музею.

16-ий Відділ: Влаштував 16-го листопада виставку українського народного мистецтва. На XIX Конвенції СУА був відзначений за приєднання 9 членів УМ в Нью-Йорку.

22-ий Відділ: Референткою Музею і Мистецтва була Іванна Городиська. Вона займалася реєстрацією та збиранням музейних експонатів і світлин. Відділ є також членом Українського Національного Музею в Чикаго та брав участь у переведенні збірки на його потреби.

29-ий Відділ: Галина Коленська влаштувала одномісячну виставку вишивок і писанок у бібліотеці в Давнерс Гров, Ілл. Під час виставки Марія Брама перевела показ писаня писанок, про що згадала місцева преса як також помістила світлину.

51-ий Відділ: Співпрацює з міським музеєм у Милвокі, в якому знаходиться постійна виставка української хати в показі "Європейське село". Обстановку хати змінюється з кожним сезонним святом, про що дбають членки Відділу.

74-ий Відділ: Влаштував курс мережок і вирізування, який перевела Меланія Дубицька. Крім того, що є членом УМ в Нью-Йорку є також членом Українського Національного Музею в Чикаго.

84-ий Відділ: Марія Ріпецька була референткою Музею і Мистецтва при Окружній Управі. Зібрала декілька цінних експонатів і світлин до УМ в Нью-Йорку. Володимира Демус є членом управи УНМ в Чикаго.

102-ий Відділ: Надія Шуя прибрала ґабльотку зі зразками українського народного мистецтва у міській бібліотеці. Іванна Головата підготувала виставку й доповідь про святкування Великодня в Україні на запрошення методистської церкви в Гриффит, Інд.

Заключення

Працю усіх Відділів координувала Окружна Управа, яку очолювала Марія Семків. Раз у місяць відбувалися сходи з головами Відділів. Окружна Управа репрезентувала СУА в

багатьох громадських імпрезах, а членство брало активну участь у житті української громади. 21-го червня 1981 р. дуже успішно відбувся "День Союзянки" при співпраці Відділів Округи. Приїхали союзянки навіть з дальше віддалених Відділів: 51-го з Вискансен та 102-го з Індіяни. Голова Окружної Управи та делегатки вісьмох Відділів взяли участь в XIX Конвенції СУА.

Про свою діяльність Окружна Управа й Відділи мали змогу подавати повідомлення і дописи до місцевого католицького тижневика "Нова Зоря", до "Свободи" й "Америку". За те їм — щира подяка.

У 5-ох Відділах були пресові референтки: В 22-му — Марія Юзефович, 29-му — Марія Боднарук, 77-му Неоніля Бридджман, 84-му — Марія Ріпецька, 101-му — Євгенія Бискош.

Щодо передплат журналу "Наше Життя", на першому місці між Відділами Округи є 22-ий Відділ. Заслуга в тому Любомири Шеремети — голови Відділу, яка зуміла заохотити членство, як також сама займалася збиранням передплат. На 65 членів Відділу — 61 передплатує журнал. Часом і нездійсниме, при добрій волі, праці й співпраці всього членства, можна таки здійснити.

Ярослава Панчук,
пресова референтка Окружної Управи

ВІД РЕДАКЦІЇ "НАШОГО ЖИТТЯ":

Проситься всіх дописувачів "Нашого Життя" посилати до редакції тільки оригінали дописів чи статей. Згідно з журналістичною практикою не подається копій статей, що були поміщені, чи переслані до інших газет чи журналів. Для кожної газети, чи журналу треба писати окрему вістку або статтю. Будемо вдячні, коли пресові референтки чи дописувачі будуть придержуватися тієї засади.

ВІДДІЛИ ПОЗА ОКРУГАМИ

17-ий ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ, Маямі, Флоріда

(Звіт з діяльності від листопада 1981 до березня 1982 р.)

Діловий рік нашого Відділу починається завжди в грудні. 6-го грудня Відділ брав участь у різдвяній програмі етнічних груп.

Хор Відділу під управою Ольги Павлової дав концерт колядок, а членки прибрали стилеву ялинку, за яку одержано грошеву нагороду.

12-го грудня 1981 р. відбувся святочний полуденок з нагоди вибору нової управи на 1982 р. До управи ввійшли: Ірина Ракуш — голова, А. Скула — заступниця голови, С. Микитка — секретарка, Д. Кучкудан — фінансова секретарка, Н. Спас — касирка. Референтки: Л. Кобрин — культурно-освітня, А. Козира і В. Гарасим — господарські, А. Візньак — організаційна, Л. Голембин — суспільної опіки. Контрольна Комісія — М. Венгльовська. О. Павлова — диригентка.

Голова Відділу привітала членок та гостей, а програму вела Люба Кобрин. Всі господарсько-фінансові справи взірцево поладила організаційна референтка Люся Візньак.

До слова запрошено заступницю голови СУА, Теодозію Савицьку. Вона вказала на заслуги й осяги СУА, зокрема підкреслила заслуги Олени Лотоцької, яка залишила нам запевит розбудувати СУА. Ми повинні йти її слідами.

В другій частині виступив гість з Канади поет Яр Славутич, який прочитав кілька власних поезій. Слово про поета виголосила д-р Анна Бойцун. На закінчення хор Відділу відспівав кілька колядок.

Членки 17-го Відділу СУА, Міямі, Флор. під нагородженою ялинкою
UNWLA Branch 17, Florida.

14-го лютого відбулись вишивані вечери, дохід з яких є фінансовою підставою для Відділу. Атракцією вечери був виступ співака Євгена Савчина.

Для вшанування жінок героїнь 28-го лютого відправлено панахиду в українській католицькій церкві. Членки Відділу в вишиваних блузках із національними прапорами стояли рядами. В цьому самому місяці на сходинах відчитано доповідь про наших національних героїнь.

13-го і 14-го березня членки включились у працю місцевого комітету ФКУ з нагоди 25 літ наукового з'їзду Українського Наукового Інституту при Гарварді, який відбувся в Маямі.

ДОПИСИ ВІДДІЛІВ І ОКРУГ

ОКРУГА ЧІКАГО

ВІДБУЛА "ДЕНЬ СОЮЗЯНКИ"

20-го червня 1982 р. на українській оселі в Равнд Лейку відбувся черговий "День Союзянки". Цю імпрезу влаштує щорічно Окружна Управа СУА при співпраці членства згуртованого в 12-ти Відділах.

Холодна й змінлива погода останніх днів дещо лякала союзянок, та на радість усім перемогло сонце.

Програма почалась Службою Божою, яку відправив о. Андрій Шагала ЧСВВ. Перед проповіддю він передав привіт від Владики Іннокентія та висловив признання Союзіві Українок за корисну працю. Нав'язуючи до "Дня Батька" зі щирою турботою пригадував батькам про їхню відповідальність за релігійне й національне виховання їхніх дітей.

Після Богослуження голова Окружної Управи Евстахія Струтинська (через гучномовець) щирими словами вітала союзянок та гостей, яких приїздило чимраз більше.

По довгих зимових місяцях оселя ожила гомоном приятних розмов, безтурботним сміхом дітвори... Радісно зустрічались союзянки, їхні друзі та знайомі, які приїхали зблизька й здалека. Членки 51-го Відділу СУА з Милвокі приїхали окремим автобусом разом з дитячою танцю-

вальною групою. Приїхали також союзянки з Індіани, з енергійною головою Іриною Куц. Приємно було зустріти знову по довгих — болючих місяцях відсутності Марусю Юзефович, яка вітала усіх своєю милою усмішкою.

На окремому столі, прикрашеному вишиваним обрусом, розложила "фанти" призначені на льотерію Марійка Гриневиц — організаційна референтка. Справно працювала кухня під проводом досвідченої господині Анни Білинської та її помічниць з 22-го та інших Відділів. Кантиною заряджували членки 29-го й 84-го Відділів. Там можна було зустріти представниць цілої Округи, бо допомагали всі... Великий попит був також на "гамбургери", які приготували союзянки з 29-го й 101-го Відділів.

В 3-ій по полудні на долішній площі оселі з гарним видом на озеро, розпочалась мистецько-розвагова програма. Вміло провадила нею Роксоляна Сацюк — членка 101-го Відділу. В першій частині пописувалась танцювальна група з Милвокі. Хлопці дівчата парами, або в гурті відтанцювали гопака, козачка, гречаники, метелицю. Дитяча щирість і безпосередність у виконанні танків, барвисті строї, зробили приємне враження на присутніх. Танки підготувала Уляна Телішевська, за що їй — признання і подяка.

З черги слідував показ святочного одягу з приміненням вишивки, який зорганізували й перевели членки

101-го Відділу та запрошені ними "модельки". Спершу в бойківській народній ноші виступили: Емілія Кавка й її маленький син Ярема. На вирізнення в показі, на перше місце заслуговує блюзка з приміненням буковинського взору, на який можуть бути горді усі буковинці. Моделювала Слава Міськевич. Оригінальними були сукні-волошкового кольору, також з гарним буковинським узором та ржавого кольору з трипільським узором виконаним гладдю. Моделювали Марія Гриневич і Саломія Кавка. Широкий яворівський взір прикрашував долину елегантної вечірньої сукні, яку моделювала Марта Ференц. Цікавий був стилізований взір виконаний металевою ниткою в ясных кольорах на чорній, короткій вечірній сукні. Моделювала Ляриса Кецала. Було кілька примінь кийських узорів на сукнях, які моделювали: Іванна Караван, Мотря Мельник, Оля Поливка, Дарія Ярошевич. Стилізований хрестиковий взір помаранчевого кольору, примінений до ясно-попелястої сукні, моделювала Марія Білінська. Була ще блюзка вишита сокальським узором, Моделювала Валя Хринівська — голова 101-го Відділу. Літня, ясна суконка Анни Кучми була прикрашена гуцульським низинковим узором. Приємно підкреслити, що молоді пані-союзники люблять українську вишивку та зуміли відшукати її найкращі зразки. Заслуга в тому Марти Ференц, яка займалася підготовкою показу. Деякі з суконь були нагороджені на "вишиваних вечерицях" які щорічно влаштовує 101-ий, молодечий Відділ Округи.

На закінчення програми відбулася лотерія та проголошення нагород для щасливих татів з нагоди "Дня Батька". Крім того, Ірина Олексюк — виховна референтка, перевела кілька гор з дітьми зі "Садочка Казок". Два гарні паячки, Наталка й Мартуся Кокорудзи, помагали роздавати дітям маленькі нагороди.

У цьогорічному "Дневі Союзники", мимо не дуже сприятливої погоди взяло участь велике число членства СУА, як також громадянства. Особлива подяка належить нашим фінансовим установам "Певність" і "Самопоміч", як також українським підприємцям і професіоналістам за їхню матеріальну поміч та зрозуміння для праці СУА.

Союз Українок Америки відзначає в цьому році 50-ліття Першого Українського Жіночого Конгресу, який за словами організаторок "був справжнім пробудженням жіночих сил". Тоді творились нові Відділи СУА, а між ними 36-ий Відділ, перший в Чикаго, який працює до сьогодні. Округна Управа запланувала в жовтні ц. р. відзначити святочним бенкетом ті ювілеї. Дай Боже, щоб до того часу повстав ще один молодечий Відділ СУА нашої Округи.

Ярослава Панчук,
пресова референтка Округної Управи

ПОДЯКИ

Щиро дякую Округній Управі СУА, Чикаго, Відділам Округи і всім тим членкам, що надіслали мені побажання швидкого видужання, як теж за квіти, відвідини мене в шпиталі та за чисельні картки, а найголовніше за Ваші молитви, які, я вірю, допомогли прийти мені до здоров'я. З вдячності складаю 50.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Марія Юзефович

УВАГА!

Просимо в усіх нотатках та дописах до "Нашого Життя" виразно писати імена і прізвища друкованими літерами.

Адміністрація і Редакція

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ З НАГОДИ 30-ЛІТТЯ 17-ГО ВІДДІЛУ СУА ім. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ В МАЯМІ, ФЛЬОРІДА

21-го березня 82 р. Відділ відзначив своє 30-ліття святочним бенкетом в домівці Українсько-Американського Горужанського Клубу.

В його наміренні, в ранніх годинах відправлено в українській католицькій і православної церквах св. Служби Божі.

Святкування почалось виступом хору Відділу "Веселка" під управою співачки Ольги Павлової. Хор відспівав гімн Союзу Українок і кілька народніх пісень.

Голова Відділу Ірина Ракуш відкрила свято, привітала гостей та членок засновниць Відділу і підкреслила, що частина програми призначена героїні, поетесі Олені Телізі, патронці Відділу з нагоди 40-ліття її трагічної смерті. Дальший провід програми голова передала культурно-освітній референтці Любі Кобрин.

Парох української католицької церкви о. Іннокентій Ричкун розпочав трапезу молитвою. Однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять покійних членок Відділу.

Після трапези Л. Кобрин представила присутніх при головнім столі та покликкала до слова першу голову Відділу Джін Кучкудан. В короткому слові вона розказала про початки Відділу і подала прізвища членок першої управи. Подякувала членкам, які працювали для розвитку і успіхів Відділу.

Голова І. Ракуш переказала історію Відділу та обговорила ділянки його праці. Особливу увагу звернула на репрезентацію Відділу на фестивалях етнічних груп та різдвяних програм "ялинки", за які Відділ кількакратно одержав нагороди та признання.

Підкреслила надзвичайно гармонійне і тепле відношення між членками Відділу, яке вплинуло на те, що покійні членки Олена Опир і Ева Сташків залишили поважну частину свого майна на стипендійний фонд українознавства.

Другу частину свята призначено на відмічення 40-річчя трагічної смерті Олени Теліги. Л. Кобрин подала короткий життєпис поетеси, а д-р А. Бойцун виголосила реферат про обставини революційної діяльності та участі поетеси в ОУН, в якій вона по-геройськи працювала до останніх днів її трагічної смерті.

Після привітів голова подякувала всім, що допомогли zorganizувати свято та гостям за численну участь.

До піднесення святочного настрою причинилась сцена, прибрана портретом Олени Теліги, завітчанним вишиваним рушником та китицею маків і виставка архіву, розложеного на столах.

Присутні з зацікавленням оглядали світлини з імпрез Відділу, дописи з часописів, конвенційні книжки СУА та "Наше Життя", з дописами про працю Відділу.

На закінчення Л. Кобрин вручила китицю квітів голові, яка сказала, що символічно приймає квіти як дар для всіх членок, що працювали для Відділу, а особливо для голів, якими були: Джін Кочкодан, Юстина Маїк, Олімпія Подубинська, Францішка Зиблікевич, Ангеліна Рій, Люся Візняк, Ірина Ракуш, Вероніка Цегельська і Соня Кучкуда.

З нагоди святкування 30-ліття Відділу призначено 100 дол. на фонд ім. Олени Лотоцької. Відділ старается виконувати всі доручення Централі СУА та переслав уже свої річні зобов'язання за 82 р. (674 дол.).

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

З початком серпня ц. р., коли багато з нас виїхало з душних міст, найближча родина відпроварила на вічний спочинок бл. п. **Мирославу Осідач**. Прощано її від великої родини Союзу Українок, а зокрема від колишньої Філії в Раві Руській. Земляки Равщини й Угнівщини, які живуть в Америці, пам'ятають симпатичну постать Славці. Була вона постійно в управі Філії і багато причинилася до її росту. Ніяка акція товариства не проходила без її помочі. Була не тільки активна у всіх

імпрезах у місті, але й не відмовлялася від організаційних поїздок по селах. Не лякалася невідповідних умовин праці в кухні на курсах куховарства, чи вистоювання перед брамою в'язниці з передачами для арештованих. Величавий "День Селянки", чи річні фестини Філії Союзу Українок завдячують сві успіху її співпраці. В літню спеку чи в сніговію ровером або санками спішила у найдальші закутини повіту, щоб облегшити незавидну жіночу долю. Кити-

цями синіх незабудьок з-над Рати прощають Тебе, Дорога Славцю, розкинені по широкім світі мешканці Любичі, Вільок Мазовецьких, Магєрова, Голого і Синькович. Нехай карпатський вітер з рідної Ветлини принесе Тобі запах високих смерек і звуком сопілки з Гнаткової Берди злагіднить тугу довгих років вигнання. Вічна Пам'ять!

Р. Богачевська

ЗАМІСТЬ КВІТІВ:

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Володимира Кіршака** — **Вадима Лесича** членки Екзекутиви СУА складають 65.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а дружині **Олександрі Кіршак**, колишній членці Екзекутиви висловлюють щирі співчуття:

Аня Дидик, Марія Томоруг, Ольга Літепло, Ірина Чайківська, Уляна Любович, Марія Савчак, Ліда Гладка, Іванна Ратич, Теодозія Савицька, Ольга Гнатейко, Іванна Рожанковська, Розалія Полчій, Наталія Даниленко.

Замість квітів на свіжу могилу своєї довголітньої членки бл. п. **Ірини з Хоркавих Винницької** членки Відділу складають 170.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької:

25.00 дол.: **Марія і інж. Олександр Татарські;**
по 20.00 дол.: **Ірина і інж. Олександр Мамчини, Олена і інж. Володимир Шиприкевичі;**

по 10.00 дол.: **Ірена Гаврилів, Лукія Гриців, Ірена Райнер, інж. Стефанія Пушкар, Кароліна Конрад, Стефанія Кохановська, Марія Куземська, Людмила Чайківська;**

по 5.00 дол.: **Марія Данилів, Анна Максимович, Анна Олійник, Ольга Стебновська, Ольга Стулковська.**

Управа і членки 43-го Відділу СУА

Замість квітів на свіжі могили бл. п. **Стефана Сильвеструка**, мужа нашої членки **Софії**, а батька **Олі Захарії**, голови 63-го Відділу СУА і бл. п. **Евгенії Булик** матері нашої членки **Ольги Кукуровської**, складаємо 30.00 дол. на фонд ім. Олени Лотоцької. Родинам висловлюємо глибоке співчуття,

Управа і членки 63-го Відділу СУА,

Дітройт

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Мирослави Осідач**, членки нашого Відділу, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Управа і членки 82-го Відділу СУА,

Нью-Йорк

У пам'ять **Павла Ханаса**, батька нашої членки **Іванни Рачинської**, який помер у Польщі, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

100-ий Відділ СУА,

Картерет, Н. Дж.

У пам'ять **Марії Виняр**, мами нашої членки **Стефанії Янів**, яка померла в Польщі, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

100-ий Відділ СУА,

Картерет, Н. Дж.

Замість квітів на могилу бл. п. **Марії Рудзінської** на сиротинець в Бразилії родина і знайомі зложили 325.00 дол.

У десяту річницю смерті мами бл. п. **Анастасії Кушнір** складаю в її пам'ять на Фонд СУА ім. Олени Лотоцької 250.00 дол.,

Іванна Рожанковська

Замість квітів на свіжу могилу мужа **Лесі Кіршак** бл. п. **Володимира Кіршака** — **Вадима Лесича** складають 30.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя":

Надія Данилюк, Марта Данилюк, Наталка Дума, Ірина Комар, Оксана Лопатинська, Омеляна Рогожа.

У пам'ять моєї покійної дружини **Анастасії** складаю 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" і 25.00 дол. на Український Музей,

Павло Слободян

Замість квітів на свіжу могилу **Дорогої Славці Осідач** на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 25.00 дол. складає,

Р. Богачевська

В пам'ять бл. п. **Марії Ключас** та д-ра **Романа Ключаса** пересилаємо 25.00 дол. на Український Музей та 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Вічна їм пам'ять!

Фонд "Нашого Життя". Вічна їм пам'ять!

д-р **Трувор і д-р Христина Кузьмович**

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Василя Знаєнка**, чоловіка моєї приятельки ще з юних літ, складаємо 150.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Лярісса і Дмитро Пенцаки, Рокавей, Н. Дж.

В пам'ять бл. п. **Марії Чичун-Гарасимів** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Володимира Савчинська

Замість квітів на свіжу могилу моєї вчительки бл. п. **Марії Чичун Гарасимів** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Іванна Клим

В пам'ять бл. п. **Єлисавети Манько** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а родині висловлюю глибоке співчуття,

Іванна Яремко, Парма, Огайо

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Степана Сильвеструка**, батька **Зені Серафін** і **Олі Захарій**, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Ліда і Василь Колодчини,

Із співчуттям пресовій референтці Округу Нью-Джерзі **Наталії Загайкевич** з приводу смерті її **Мами**, складаю 5.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Ірина Чайківська

★ ★ ★

ІРИНА РЕЙТ

Поснули вже діти. І пташки
 маленькі
 Замовкли — дрімають в гаю,
 І місячне сяйво спливає
 тепленько
 На сонну голівку твою.

Спокійно засни, моя люба
 дитино,
 Не знать тобі злиднів і сліз.
 У тую годину бажання єдине
 У мене, щоб гарно ти ріс.

Щоб виріс здоровий та в школі
 учився
 І рідну мову пізнав,
 Любив Україну, батьків не
 цурався
 Та працю й людей шанував.

Он зірка моргає з високого неба,
 У наше вікно загляда,
 Немовби хотіла сказати до тебе:
 Пора, синку, спати, пора.

ШЕВЧИК.

Цок — цок! Молоток!
 Розірвався чобіток.
 Гуляти ходили,
 Підківку згубили,
 А шевчик те знає,
 Чобітка зладнає,
 На те й молоток!
 Цоки-цоки-цок!

ГОРОБЕЦЬ.

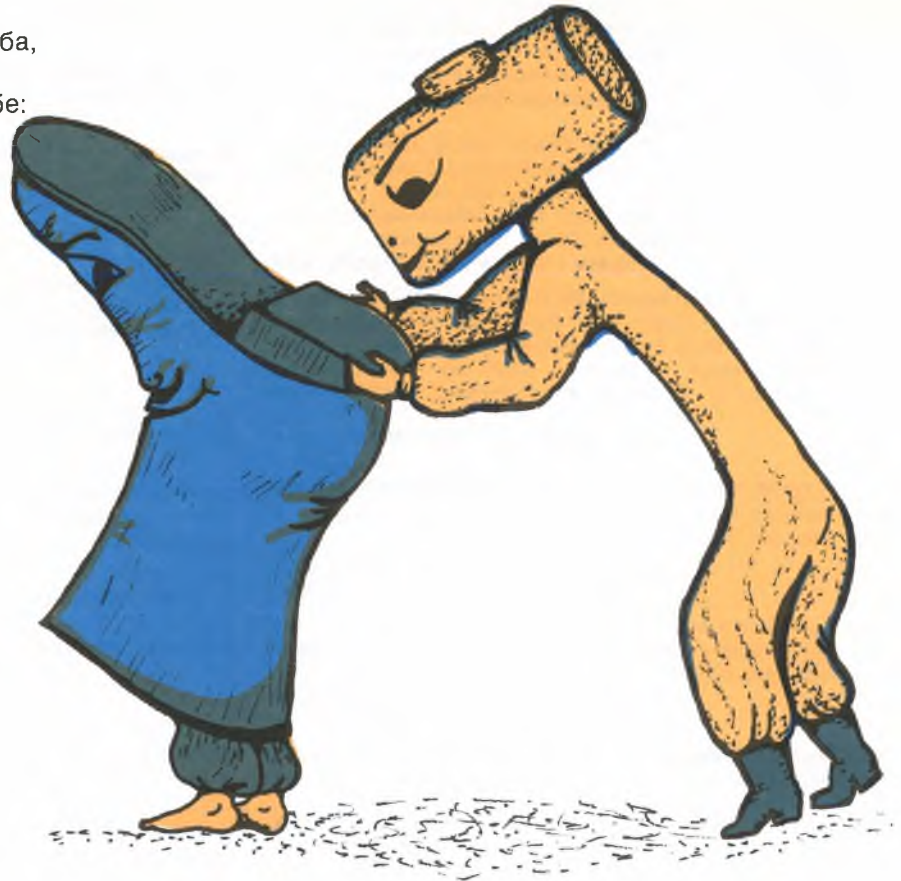
Сів горобчик, задумався, що йому робити,
 як йому зиму цю довгу й люту пережити.
 Та поглянув на село він і став цвірінчати:
 — От в stodолі знайду збіжжя, в стрісі буду
 спати.

Не журімся, браття милі, всі села тримай-
 мосьь,
 і хоч як мороз потисне, — свого не зрікаймосьь.

Послухала цеї мови горобців громада.
 Цілим хором притакнула весела і рада.

”Не підемо на чужину, хоч там і тепліше,
 бо де добре в світі — добре, а дома найліпше.

Ми, хоч бідні і простенькі, добре серце маєм,
 в цьому краю народились, тут і повмираєм.

Мал. Ельмира Геруляк

ЗАГАДКИ

МАРІЙКА ПІДГІРЯНКА

Відгадайте котра картинка відповідає загадці. Доповніть слова і зазначіть число картинки і відповідну літеру загадки.

А

Як цей білий цукор зветься,
Що із хмар взимі траяється?
С — — Г

1

2

Чистенькі віконця
Сміються до сонця.
Діточки довкола.
Наша люба...

В

Ш — — — А

Б

То чорна, то сина
По небі ходила,
Набив її вітер —
Сльози розпустила.
Х — — — — А Й Д — — Щ

3

4

Г

Залізна дорога,
Коник паровий.
Відгадайте, діти,
Хто це є такий?

З — — — — — Я І

П — — — — — З

В світлу пам'ять **Володимира Кіршака — Вадима Лесича**, мужа заступниці голови нашого Відділу Олександри Кіршака, складаємо 10 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Дорогий Лесі висловлюємо наші щирі співчуття,
Управа і членки 82-го Відділу СУА,
Нью-Йорк

Замість квітів на свіжі могили **бл. п. інж. Ярослава Семена Карп'яка**, брата нашої членки Олени Лиско і **бл. п. д-ра Всеволода Клюфаса**, брата нашої членки Люби Мосевич, складаємо 20 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя",
Управа і членки 82-го Відділу СУА,
Нью-Йорк

З приводу смерті **бл. п. Миколи Бабюка**, чоловіка нашої членки Наталії Бабюк, замість квітів на свіжу могилу, пересилаємо за Запасний Фонд "Нашого Життя" 30.00 дол., а пані Наталі з Родиною складаємо вислови глибокого співчуття,
Членки 47-го Відділу СУА,
Рочестер, Н. Й.

Замість квітів на свіжу могилу нашого колишнього доброго сусіда, визначного українського поета, журналіста й мистецтвознавця **сл. п. Володимира Кіршака — Вадима Лесича**, складаємо на Український Музей в Нью-Йорку 15.00 дол. і на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 5.00 дол. Дорогий, горем прибитий, Пані Лесі і її Синам з родинами пересилаємо вислови найглибшого співчуття,
Наталія і Михайло Клецорі з родиною,
Равдон, Квібек, Канада

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Івана Крупського**, "нашого сусіда", складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",
Марія Конашевич,
Філядельфія

В пам'ять **св. п. Олексі Красюка**, батька Марії Венчак, пересилаю чек на 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",
Евгенія Кохан

Замість квітів на свіжу могилу нашої кузенки **бл. п. Анни з Пеленських Бісик** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",
Роман і Люба Раковські

Замість квітів на могилу **бл. п. mgr. Леонтія Крушельницького** складає 15.00 дол. на Український Музей і 10.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"
Оксана Рак

Вшановуючи пам'ять **бл. п. Володимира Кіршака — Вадима Лесича** складаю 25.00 дол. на Стипендійну Акцію в Бразилії
Оксана Рак

Замість квітів на свіжу могилу нашого Дорогого і Невіджалуваного Приятеля й Сусіда **св. п. Володимира Кіршака — поета Вадима Лесича** 25.00 дол. на Стипендійну Акцію СУА в Бразилії складаємо,
Марія й Володимир Барагури,
Вудгейвен, Н. Й.

Замість квітів на могили — **бл. п. Марії Клюфас**, Матері й Тещі, **бл. п. д-ра Романа Клюфаса** і **д-ра Всеволода Клюфаса**, Братів і Швагрів та **бл. п. Оленки Віршук-Савицької**, Синової Дорогих нам Теодозії й Зеновія Савицьких 30 дол. на Стипендійну Акцію СУА в Бразилії складаємо,
Марія і Володимир Барагури,
Будгейвен, Н. Й.

УВАГА!

1. Текст "замість квітів", побажань з різних нагод тощо, з датком на Пресовий і Запасний Фонди журналу "Наше Життя", поміщується без додаткової оплати на Пресовий

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Володимира Кіршака — Вадима Лесича** на Стипендійний Фонд у Бразилії складають:

по 50.00 дол.: Іванна Мачай з родиною, Роман і Клавдія Стефанюки;
по 25.00 дол.: Лев і Ірена Вербицькі, Маріон Тріболзік;
по 20.00 дол.: Ірена і Євген Мельники, Леонід, Параскевія і Валя Підстригачі;
Разом: 190.00 дол.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Володимира Кіршака — Вадима Лесича** на політичних в'язнів складають 20.00 дол.,
Ярослав і Ольга Заремби

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Марії Городецької** складаємо 25.00 дол. на потребу Українського Музею в Нью-Йорку,
Олександр і Дарія Леськові

В пам'ять **св. п. поета Вадима Лесича** складаємо 20.00 дол. на Український Музей,
Іванна і Ярослав Клими

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Марії Городецької** — дружини **бл. п. Степана Городецького** на Український Музей складають 20.00 дол.,
д-р Іван і Марія Кіндрати

Замість квітів на могилу **бл. п. Марії Клюфас**, матері моєї приятельки Люби Мосевич, складаю на Український Музей 15.00 дол.,
Марія Чучман

В пам'ять дорогої **Славці Осідач** складаю 10.00 дол. на Український Музей,
Марія Хархаліс

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Марії Городецької**, мами наших приятелів, складаємо 20.00 дол. на Український Музей, а всій родині висловлюємо наші щирі співчуття,
Катерина і Володимир Воловодюки

Пересилаємо 50.00 дол. на потреби Українського Музею в пам'ять нашої Дорогої Мами **бл. п. Анни Смеречинської**,
Анастасія М. Смеречинська і Мирослава Приймак

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. д-ра Теофана Куніцького** складаємо 25.00 дол. на Український Музей,
Стефанія і Ярослав Дуби

З приводу відходу у вічність мого єдиного й улюбленого сестрінка **бл. п. інж. Богдана Юрія Свйонтка** складаю 200.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку,
Марія Гладка з Когутяків
з мужем інж. Орестом і рідною

У світлу пам'ять **бл. п. Марії Городецької** складаємо 25.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку,
Ольга і Яромир Зазулі

Для вшанування пам'яті **бл. п. Марії з Заяців Городецької**, що відійшла у вічність 23-го серпня 1982 р. в Рочестері, пересилаю 25.00 дол. на Український Музей,
Іван Заяць

Фонд.

2. Текст "замість квітів", побажань з різних нагод тощо, із датком на ІНШІ ЦІЛІ, поміщується за оплатою на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя";

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невивічливих образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Аноніми не читаємо.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 — 1 і по полудні від 3 — 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646. Адреса: 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003

16-ИЙ ВІДДІЛ СУА, МІННЕАПОЛІС-ТВІН СІТІ, МІНН.

Загальні збори Відділу відбулися 27-го лютого 1982 р. Вибрано управу в такому складі: голова — Мирослава Петришак, заступниця голови — Ольга Гамота, секретарка — Ірина Плювак, касирка — Теодозія Остап. Референтки: культурно-освітня — Ольга Луцик, імпрезова — Олена Бенцаль-Карпак, мистецька — Марія Процай, суспільної опіки — Олена Романовська, господарські — Анна Бучик і пані Гайнус.

Контрольна Комісія: голова — Софія Дмитренко, члени — Лідія Козак і Олена Березюк.

Ірена Плювак,
секретарка

BRANCH 112 OF THE UKRAINIAN WOMEN'S LEAGUE OF NORTH AMERICA

CORDIALLY INVITES YOU TO A
LUNCHEON & FASHION SHOW

featuring historic Ukrainian fashions from the days of Scythians and Sarmatians through the 17th and 18th centuries to modern adaptations used today!

■ **OCTOBER 30, 1982**

■ 11:30 a.m. to 4:00 p.m.

■ **COCK & BULL RESTAURANT**

Peddler's Village

Rte. 202 & 263 • Lahaska, Pa., 18931

■ **By Advance PAID Reservations Only!**

Tables accommodate 6 to 8 persons

■ **TICKETS: \$15. per person**

As reservations are limited to 175 guests — tickets will be sold on "first come" basis.

For information cal: 672-3673 or 674-1257

Докінчення НАДІСЛАНІ КНИЖКИ.

Кузьменко, Світлана. Вічний про-
ростень. Поезії. Торонто. Вид-во "Сло-
во". 1981. 64 ст.

Левчук, Дмитро. Життя і праця.
Філядельфія. 1978. 186 ст.

Левчук, Дмитро. Заснування Мо-
сковії та шляхи утворення деспотич-
ної імперії. Філядельфія. 1979. 407 ст.

Леся Українка — 1871—1971. Збір-
ник праць на 100-річчя поетки. Філя-
дельфія. 1971-1980. 400 ст.

Мельничук, Тарас. Із-за ґрат.
Поезії. Балтимор-Торонто. Вид-во
"Смолоскип".

Руденко, Микола. Орлова балка.
Роман. Балтимор — Торонто. Вид-во
"Смолоскип". 1982. 454 ст.

Українська Православна Церква
св. Тройці — 1951-1981. Ювілейна
книга. Боффало — Чіктовага, Н.Й.
1981. 126 ст.

Haus der Ukrainischen Wissenschaften.
Mitteilungen. Nr. 17. Munchen, 1980. 420
Pp.

Haus der Ukrainischen Wissen-
schaften. Mitteilungen. Nr. 18. Munchen,
1981. 343 Pp.

Strokata, Nina. Documented Per-
secutions — 1975 — 1980. Smoloskyp,
Inc. 1980 61 Pp.

UNWLA BRANCH 72

At our annual election the following
members were elected to office:

President — Anastasia Brodin; Vice
President — Anna Wasylikow; Treasurer
— Mary Bodnar; Recording Secretary —
Sophia Kotyk; Corresponding Secretary
— Lydia Jacynicz. Chairmen: Member-
ship — Anne Bezkorowajny; Historical —
Dorothy Chupa; Press — Anna
Wasylikow; Cultural and Educational —
Helen Prociuk.

Anna Wasylikow,
Press Chairman

**СКЛАДАЙТЕ ДАТКИ НА
ПРЕСОВИЙ ФОНД
"НАШОГО ЖИТТЯ"**

"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined — by Ukrainian Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., N. Y., N. Y. 10003

Subscription in the United States of America \$13.00, half year \$7.00, single copy \$1.30.

COUNTRIES OTHER THAN U. S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency, which will equal the amount of 13.00 American dollars.

ПЕРЕДПЛАТА В США: річна ... 13.00 дол. піврічна 7.00 дол. Поодиноке чи-
сло 1.30 дол.

КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США (за винятком Південної Америки) можуть
вплачувати у своїй валюті, в сумі яка дорівнює вартості 13.00 американ-
ських доларів.

Printed in U. S. A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N. J., 07011
©Copyright 1981 Ukrainian Women's League of America, Inc.

"Second-Class Postage Paid at New York, N.Y. and at additional
mailling offices" Return to "Our Life" Magazine, (USPS 414-660)
108 Second Ave. New York, N. Y. 10003
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Взір до вишивання проекту Ірини (Ориси) Сенік, виконаний під час перебування в Мордовських
таборах. Рисувала Ольга Трачук. Вишивати нитками Д.М.Ц. жовта ч. 742